

SHPJEGIMI I PYETJEVE TË VARRIT

Shejh

Hejthem ibn Muhamed Serhan

Ligjërues pranë xhamisë së Profetit ﷺ, Medinë.

Përktheu
G. Myrteza

Reçensoi
Esat Rexhepi

Të gjitha lavdërimet dhe falenderimet i takojnë Allahut, Atë e lavdërojmë, dhe vetëm prej Tij falje dhe ndihmë kërkojmë.

Kërkojmë strehim tek Allahu nga e keqja e vetes dhe e veprave tona. Këdo që Allahu e udhëzon, askush nuk mund ta devijojë dhe këdo që Ai e devijon askush nuk mund ta udhëzojë. Dëshmoj se nuk ka asnjë të denjë për adhurim përveç Allahut i Cili është i vetëm, pa partnerë, dhe dëshmoj se Muhamedi ﷺ është rob dhe i Dërguar i Tij.

HYRJE

Autori i këtij libri

Dijetari i islamit dhe ripërtëritësi i thirrjes në Teuhid (njëshmëri të Allahut), imam Ebu Husejn Muhammed ibn Sulejman Temimi. U lind më 1115H dhe vdiq në 1206H.

PSE E MËSOJMË TEUHIDIN?

Allahu na krijoi për këtë arsye.

Allahu nuk pranon asnjë vepër pa të.

Asnjë nuk do të hyjë në Xhennet përveç njësuesve.

Ai (teuhidi) bën që veprat e mira të shumëfishohen.

Është një mjet për të shlyer mëkatet.

Teuhidi çon drejt sigurisë së vazhdueshme, udhëzimit dhe ëmbëlsisë së besimit.

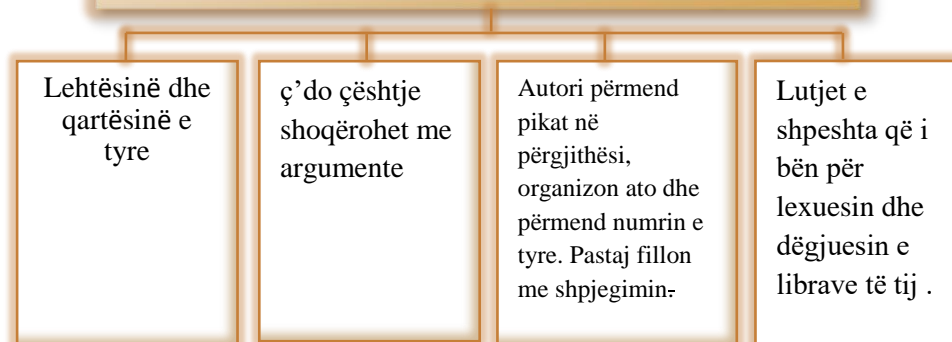
Është një mjet për të arritur qetësi.

Teuhidi është një mjet për të arritur ndërmjetësimin e Pejgamberit ﷺ

Pse duhet të mësojmë këtë libër fillimisht

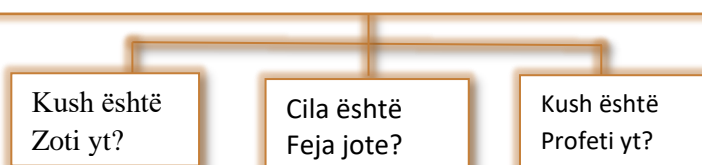
Paraardhësit tanë të drejtë dhe dijetarët e Islamit filluan me këtë libër të dobishëm për shkak të dobive të mëdha që përmban. Si rezultat, është bërë libri kryesor me të cilin një kërkues i diturisë fillon udhëtimin e tij dhe ndërton mbi të pjesën tjetër të diturisë islame, andaj ne ndjekim rrugën e dijetarëve tanë në këtë plan program. Për më tepër, ky libër është jashtëzakonisht i rëndësishëm për muslimanët e thjeshtë për shkak të asaj që përmban ky libër prej themeleve të mëdha të cilat duhet ti besojë me një bindje të fuqishme e cila nuk përmban dyshim.

Librat e autorit dallohen për:

CILAT JANE TRE PARIMET THEMELORE

Në përmblidhje, ato janë tri pyetjet e varrit

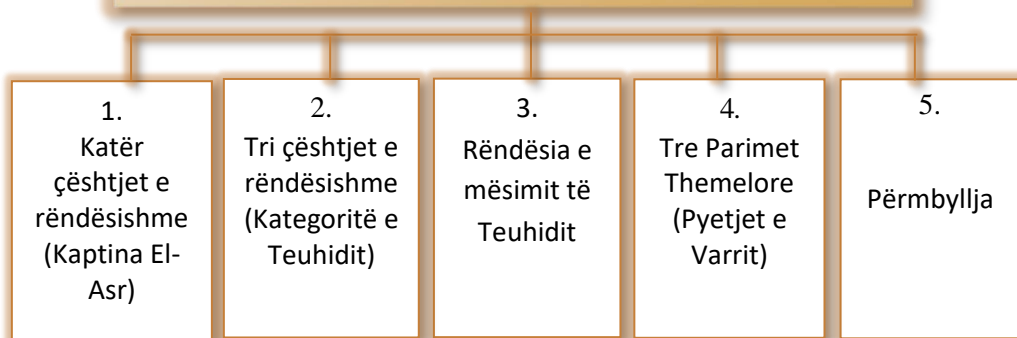

CILAT JANE FRYTET E MËSIMIT TË TRE PARIMEVE THEMELORE

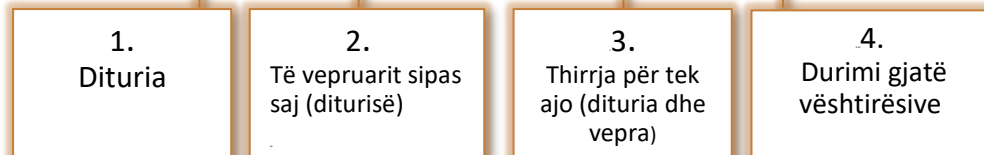
Nëse i mëson këto tre parime themelore, vepron sipas tyre, i thërret të tjerët në to dhe duron gjatë vështirësive (në dituri, vepër dhe thirrje) ju - me lejen e Allahut - do t'i përgjigjeni pyetjeve të varrit .

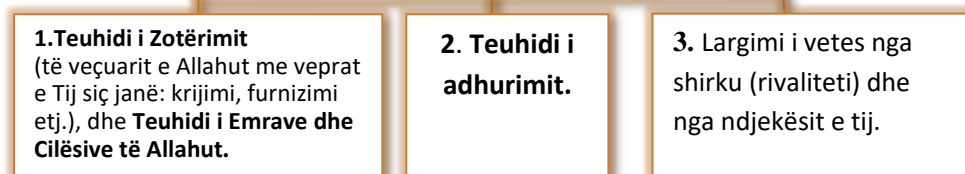
KY LIBËR NDAHET NË PESE PJESE

1. KATËR ÇËSHTJET E RËNDËSISHME

2. TRI ÇËSHTJET E RËNDËSISHME

3. RËNDËSIA E MËSIMIT TË TEUHIDIT

Përgjigje e pyetjes: Pse e mësojmë Teuhidin?

4. TRE PARIMET THEMELORE

Në përmbledhje, ato janë tri pyetjet e Varrit

5. PËRMBYLLJA

SË PARI, KATËR ÇËSHTJET E RËNDËSISHME

"Në emër të Allahut, Të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit **(1)**. Dije, Allahu të mëshiroftë **(2)** se është e nevojshme për ne të mësojmë katër çështjet të rëndësishme"

E para: dituria*, e ajo është:

Njohja e Allahut, njohja e Profetit të Tij ﷺ dhe njohja e fesë islame me argumente.

E dyta: Të vepruarit me të **(3)**.

(1) Arsyet që autori fillon me emrin e Allahut:

1. Ndjekja e shembullit të Librit të Allahut dhe të Profetëve - paqja qoftë mbi ta -.

2. Ndjekja e shembullit të paraardhësve tanë të drejtë nga dijetarët e islamit; ata gjithmonë fillonin librat e tyre në emër të Allahut.

3. Kërkim i bekimit (rritje në mirësi) prej emrit të Allahut më Fisnikut.

(2) Zakonisht, autori fillon duke bërë lutje për nxënësit e dijes, dhe i kërkon Allahut të ketë mëshirë për ta. Kjo tregon:

1. Mëshirën e dijetarëve të Sunetit për nxënësit e dijes

2. Islami, në origjinën e tij, është ngritur mbi mëshirë.

- Dituria është të njohësh të vërtetën me argumente; është e kundërta e injorancës.

(3) Është thënë sa i përket lidhjes midis ditorisë dhe veprës:

"Dituria thërret në vepër, nëse vepra i përgjigjet ajo ngel, përndryshe dituria ikën".

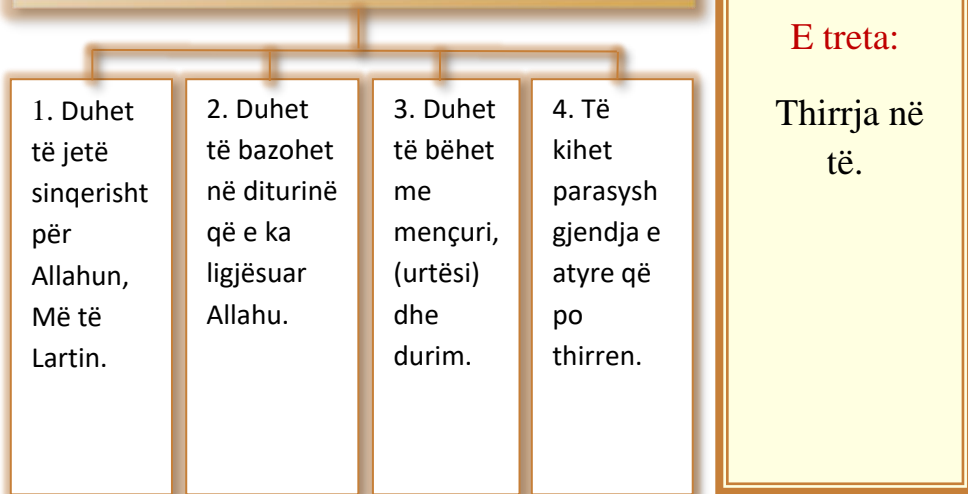
Kështu; nuk përfiton ai që posedon dituri derisa të veprojë sipas saj. Për më tepër, nëse një person mëson ditorinë, ai duhet të veprojë sipas saj; përndryshe, poseduesi i saj do t'i përngjasojë çifutëve, sepse ata kanë dituri; megjithatë, nuk veprojnë sipas saj. Allahu na njofton se **"e njohin atë (Muhamedin) siç i njohin bijtë e tyre"** (Kur'ani 2: 146).

Të parëve që do të hyjnë në zjarr janë tre, midis tyre është përmendur dijetari i cili ka mësuar ditorinë dhe nuk ka vepruar me të.

Siç ka thënë poeti:

'Dhe dijetari që nuk vepron me ditorinë e tij do të dënohet para adhuresit të idhujve'.

THIRRJA NË RRUGË TË ALLAHUT KA KUSHTE:

Dëshmi për këto kushte është ajeti i Kur'anit:

"Thuaj: Kjo është rruga ime, ftoj për tek Allahu me dije dhe argumente të qarta, unë dhe ata që më ndjekin, dhe i Lartësuar është Allahu, unë nuk jam idhujtarëve!" (Kur'an 12: 108).

"Thuaj, Kjo është rruga ime " Ajo çfarë sinjalizohet këtu është ajo me të cilën ka ardhur i Dërguari ﷺ (legjislacioni i tij).

"Ftoj për tek Allahu " Një person që fton për tek Allahu është i sinqertë që vetëm dëshiron të lidhë njerëzit me Krijuesin e tyre.

"Me dije dhe argumente te qarta" do të thotë me dituri, e ajo përfshin diturin për:

1. Legjislacionin

2. Ata që ftohen

Sikur autori - Allahu e mëshiroftë - është duke thënë:

"Nëse mëson dhe vepron, atëherë të bëhet e detyrueshme që të jesh në rrugën e Profetit ﷺ dhe të shokëve të tij siç thotë Allahu: **"Thuaj: kjo është rruga ime, unë thërras tek Allahu me dije dhe argumente te qarta, unë dhe ata që më ndjekin "**. Kështu pra, është domosdoshmëri shpërndarja e diturisë.

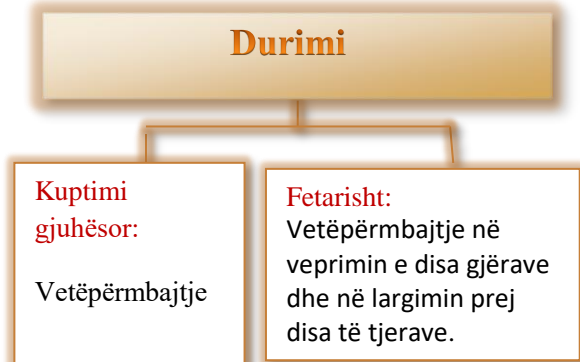
E katërta:

Durimi gjatë vështërsive në të (1). Argument është thënia e Më të Lartit:

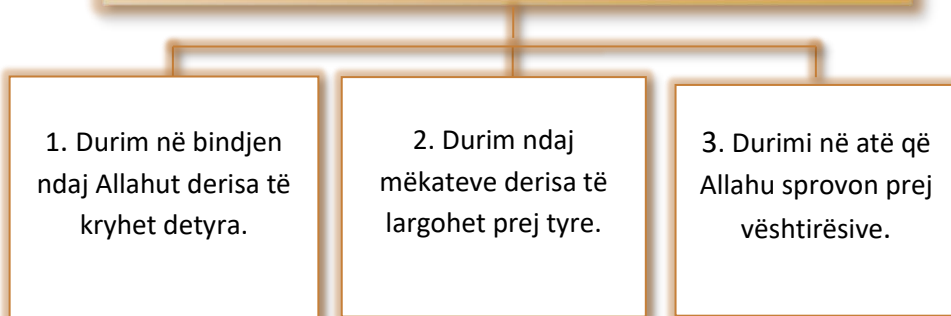
“Pasha kohën! Me të vërtetë ,njeriu është në humbje të plotë. Përveç atyre që besojnë dhe bjënë punë të mira, dhe që e këshillojnë njëri-tjetrin për të vërtetën dhe të jenë të durueshëm.”
[El Asr, 1-3]. (2)

(1) Pas thirrjes, autori përmendi sprovat dhe vështirësitë, sikur ka dashur të thotë:

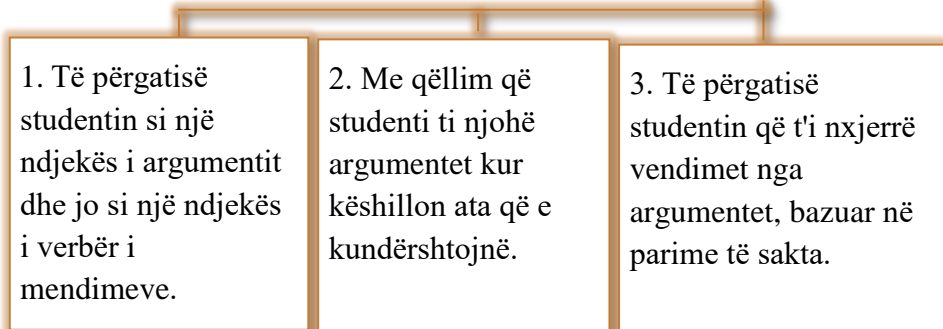
"Ai që e merr këtë rrugë, do të ketë vështirësi ashtu siç kishin Profetët dhe të Dërguarit prandaj është e domosdoshme të kesh durimin".

Ibn Kajimi - Allahu e mëshiroftë - e ndan durimin në tre kategori:

(2) Pas përmendjes së katër parimeve, autori citon argumentin nga Kur'ani, e ajo është Sureja el Asr. Autori gjithmonë ndjek çështjet me argumente. Pse?

(1) Qëllimi i **imam Shafiut**- Allahu e mëshiroftë - është se kjo sure është e mjaftueshme për t'iu ngritur argumenti robit, në mënyrë që ata të mësojnë, veprojnë, të thërrasin të tjerët dhe të praktikojnë durimin.

Çfarë mendon pas kësaj në lidhje me pjesën tjetër të sureve të Kur'anit?! I tërë Kur'ani është plot argumente.

(2) **Imam Buhariu** filloi një nga kapitujt e librit të tij me titullin:

"**Kapitulli: Dituria i paraprin fjalës dhe veprës**" dhe përmendi argumentin për të. Prandaj, është e domosdoshme dituria para se të flasësh ose të bësh ndonjë veprim. Nuk është korrekte të bëjmë veprime pa dituri, përndryshe do të imitonim të krishterët.

Imam Shafiu - Allahu e mëshiroftë – ka thënë:

"Sikur Allahu të mos zbriste argument për krijesat e Tij përveç kësaj *sureje*, ajo do të ishte e mjaftueshme për ta"**(1)**.

Buhariu - Allahu e mëshiroftë - ka thënë:

"Kapitull: Dituria i paraprin fjalës dhe veprave" argument për këtë është thënia e Allahut:

" Dije që La ilahe il-IAllah (askush nuk është i denjë të adhurohet përveç Allahut) dhe kërko falje për mëkatin tënd". Kështu, ai përmendi diturinë para fjalës dhe veprave".**(2)**

SË DYTI, TRI ÇËSHTJET E RËNDËSISHME

"Dije, Allahu të mëshiroftë që është e detyrueshme për ç' do musliman dhe muslimane që të mësojë tri pika dhe të veprojë me to" (1)

(1) Autori filloi këtë paragraf duke bërë lutje për nxënësin e diturisë / lexuesin.

Autori lutet për nxënësin e diturisë në këtë libër tri herë; në fillim të katër parimeve të rëndësishme, në fillim të tre parimeve të rëndësishme, dhe gjithashtu kur thotë: "Dije, Allahu të drejtoftë në bindjen e Tij se Hanifija është rruga e Ibrahimit".

HYRJE E TRI ÇËSHTJEVE TË RËNDËSISHME:

Teuhid

Gjuhësisht:

Të veçosh diçka.

Fetarisht:

Të veçosh Allahun me atë që është specifike për Të: Zotërimi, Adhurimi ndaj Tij, Emrat dhe Cilësit e Tij.

TEUHIDI NDAHET NË TRE KATEGORI

1. Teuhidi i Zotërimit:
Të veçosh Allahun me veprimet e Tij ose thënë ndryshe: veçimi i Allahut si Krijues, Sundues dhe Menaxhues i Universit.

2. Teuhidi i Adhurimit:
Të veçosh Allahun me të gjitha adhurimet.

3. Teuhidi i Emrave dhe Cilësive* të Allahut:
Veçimi i Allahut me atë që Ai e ka emëruar dhe përshkruar Vetën në Librin e Tij ose në thënie të Dërguarit të Tij ﷺ. Kjo bëhet duke pohuar atë që Ai ka pohuar për Vetën dhe duke mohuar atë që Ai e ka mohuar për Vetën pa e shtrembëruar kuptimin e tyre, pa i mohuar ato, pa i përshkruar ato dhe pa i përngjasuar me cilësitë e krijesave.

*Emrat dhe Cilësitë janë të kufizuara vetëm në atë që është transmetuar në Kur'an dhe Sunet (të saktë).

- Kjo bëhet duke pohuar atë që Allahu ka pohuar për Vetën e Tij në Librin e Tij ose atë që i Dërguari i Tij ka pohuar për Të në thëniet e tij. Gjithashtu duke mohuar atë që Allahu e ka mohuar për Vetën e Tij në Librin e Tij ose që i Dërguari i Tij e ka mohuar për Të. Për shembull: "**Atë nuk e kaplon as dremitja, as gjumi**", ose "**Neve nuk na ka kapluar ndonjë lodhje**", kjo bëhet duke mos shtrembëruar kuptimin e tyre, duke mos i mohuar, duke mos ju dhënë formë të caktuar apo përngjasuar me të krijesave.

Pika e Parë: Allahu na ka krijuar, na ka furnizuar dhe nuk na ka lënë pas dore, përkundrazi, Ai na ka dërguar një lajmëtar. Kushdo që i bindet atij, do të hyjë në Xhennet dhe kushdo që nuk e dëgjon atë, do të hyjë në Zjarr. Argument për këtë është thënia e Allahut: "**Në të vërtetë ju kemi sjellë një të dërguar dëshmitar mbi ju, ashtu siç i çuam një të Dërguar Faraonit, por Faraoni e kundërshtoi të dërguarin, andaj e dënuam me një dënim të rëndë**" (1)
(Kur'an 73:15-16).

PËRMBLEDHJA E TRI ÇËSHTJEVE TË RËNDËSISHME

1. Teuhidi i Zotërimit dhe Teuhidi i Emrave dhe Cilësive.

2. Teuhidi i adhurimit

3. Distancimi prej shirkut dhe praktikuesve të tij

(1) Në pikën e parë, autori - Allahu e mëshiroftë - pohon Teuhidin e Zotërimit dhe Teuhidin e Emrave dhe Cilësive:

"Allahu na krijoi, kështu që Ai është el Khalik (Krijuesi)" dhe na furnizoi "kështu që Ai është Er-Razik (Furnizuesi)", "dhe Ai nuk na ka lënë pas dore" d.t.th nuk na ka lënë pa na kushtuar rëndësi, duke mos na urdhëruar dhe ndaluar.

ARSYEJA QË ALLAHU KA DËRGUAR PROFETË

1. Për t'ia ngritur argumentin krijesave:
"**Ne nuk dënojmë askënd derisa të dërgojmë një të dërguar**"

2. Si mëshirë:
"**Ne nuk të kemi dërguar ty veçse si mëshirë për botët**".

Pika e dytë: Allahu nuk është i kënaqur që ndokush të shoqërohet me Të në adhurimin e Tij; qoftë një engjëll i afërt tek Allahu, apo një i dërguar.

Argument për këtë është është thënia e Allahut:

"Vendfaljet i janë kushtuar vetëm Allahut, prandaj mos i lutni askujt, krahas Tij "
(Kur'an 72:18)

Pika e dytë afirmon adhurimin vetëm për Allahun, Më të Lartin.

Autori - Allahu e mëshiroftë - thotë: *"Allahu nuk është i kënaqur që dikush tjetër të adhurohet me Të"*. "dikush tjetër" është në trajtën e pashquar kështu që përfshin gjithçka; profetët, njerëzit e drejtë, xhinët, engjëjt, të devotshmit apo të tjerët.

Argument për këtë është thënia e Allahut, Më të Lartit:

"Vendfaljet i janë kushtuar vetëm Allahut, prandaj mos i lutni askujt, krahas Tij ."

Egzistojnë tre mendime në lidhje me kuptimin e fjalës 'Mesaxhid '(vendfalje) -, edhe pse mund të jenë të gjitha të sakta :

1. Xhamitë që janë ndërtuar që Allahu të adhurohet në to.

2. Pjesët e trupit me të cilat bëjmë sexhde.

3. E gjithë toka;
"Toka është bërë për mua vendfalje dhe vendpastrim"
(Bukhari).

"... kështu që mos i lutni askujt, krahas Allahut" - "askujt"
përfshin gjithkënd dhe gjithçka.

Në pikën e tretë, autori sqaron distancimin prej shirkut dhe atyre që e praktikojnë atë.

1. Me Zemër:

Duke i urryer jobesimtarët, ceremonitë dhe festat e tyre; në formë të veçantë shirkun dhe bidatet (shpikjet) e tyre në fe.

2. Me Fjalë:

"Unë jam i pastër (larg) nga ajo që ju adhuroni ". (43:26)

"O ju jobesimtarë, unë nuk adhuroj

atë që ju adhuroni, dhe ju nuk jeni adhurues të Atij që unë adhuroj, unë nuk do të jem adhurues i atyre që ju i adhuroni, As ju nuk do të jeni adhurues të Atij që unë adhuroj, ju keni fenë tuaj dhe unë kam fenë time"

(109:1-6)

3. Me vepra:

Duke mos marrë pjesë në festat, ceremonitë, veshjet apo besimet e tyre.

Pika e Tretë: Kushdo që i bindet të Dërguarit dhe e veçon Allahun me të gjitha adhurimet, nuk është e lejueshme që ti dojë ata që kundërshtojnë Allahun dhe të Dërguarin e Tij; edhe nëse janë nga të afërmit e tyre, argument për këtë është thënia e Allahut:

---- per tu pare perkthimi ----

"Nuk gjen njerëz që besojnë në Allahun dhe në Ditën e Fundit, e të ushqejnë dashuri ndaj atyre të cilët kundërshtojnë Allahun dhe të Dërguarin e Tij, edhe në qofshin ata etërit e tyre, ose bijtë e tyre, ose vëllezërit e tyre, ose farefisi i tyre. Ai, në zemrat e tyre ka mbjellë besimin dhe me shpalljen e Vet i ka fuqizuar ata, dhe Ai do t'i shpie ata në kopshte, nëpër të cilat rrjedhin lumenjtë ku do të qëndrojnë përgjithmonë. Allahu është i kënaqur me ta, por edhe ata do të jenë të kënaqur ndaj Tij. Ata janë pala e Allahut dhe vërtet që Pala e Allahut do të jetë fituese".

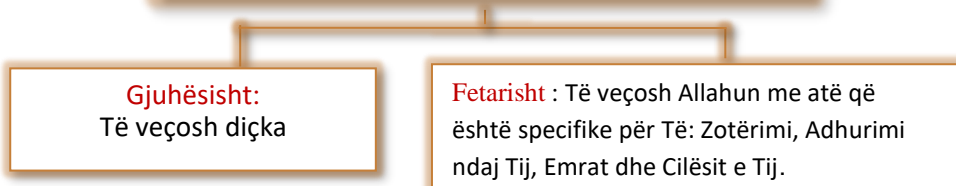
(Kur'an 58:22).

SË TRETË, RËNDËSIA E MËSIMIT TË TEUHIDIT

(1) Autori sqaron arsyen pse mësojmë Teuhidin, rëndësia e të cilit është përmendur dhe më lart.

PËRKUFIZIMI I TEUHIDIT

Autori thotë: kuptimi i **"për të më adhuruar Mua"** është **"që të më veçojnë Mua në adhurim"**. Kjo është thënia e ibn Abbasit - Allahu qoftë i kënaqur me të - kur tha: "ç' do herë që fjala "adhurim" përdoret në Kur'an, do të thotë Teuhid". Të tilla si "Adhurimi i Allahut" do të thotë "veçimi i Tij me adhurim", **"O njerëz adhurojeni Zotin tuaj"** do të thotë "O ju njerëz veçoni Zotin tuaj me adhurim".

Së katërti, Tre Parimet Themelore

(1) Autori - Allahu e mëshiroftë - filloi duke përmendur tre parimet të cilat janë tre pyetjet që secili person do të pyetet për to në varr. Ai tërheq vëmendjen e lexuesit duke bërë një pyetje, dhe pastaj duke i dhënë përgjigjen. **(2)** Autori - Allahu e mëshiroftë - sqaroi parimin e parë që: **"Zoti dhe Ai që meriton të adhurohet është Allahu i lartësuar"**. Më pas autori përmend argumentin, i cili është: **"Të gjitha lavdërimet dhe falënderimet janë për Allahun, Zotin e botëve"**. Zoti është Ai që duhet adhuroar.

" Të gjitha lavdërimet dhe falënderimet janë për Allahun, Zotin e botëve".

Ky ajet përmban tre kategori të Teuhidit:

" Të gjitha lavdërimet dhe falënderimet ..."

pohon Teuhidin e Emrave dhe Cilësive.

"... për Allahun"

pohon Teuhidin e adhurimit.

"... Zotit..."

pohon Teuhidin e Zotërimit.

Nëse të thuhet:

Cilat janë tre parimet themelore të cilat neve na obligohet ti njohim? Thuaj: "Robi, duhet të njohë Zotin e tij, fenë e tij dhe Profetin e tij Muhamedin ﷺ" **(1)**.

Nëse të thuhet:

Kush është Zoti yt?

Thuaj: Zoti im është Allahu, Ai që më ka begatuar mua dhe të gjitha krijesat me mirësitë e Tij. Ai është i adhuruar im, unë nuk adhuroj askënd tjetër përveç Tij. Argument për këtë është: **"Të gjitha lavdërimet dhe falënderimet i takojnë Allahut, Zotit të botëve"** (Kur'ani 1:1) **(2)**.

ç'do gjë përveç Allahut është e krijuar dhe unë jam njëra prej atyre krijesave **(3)**.

(3) Kjo do të thotë se ç'do gjë tjetër përveç Allahut është krijuar dhe përderisa unë jam i krijuar, atëherë është një domosdoshmëri për mua të falënderoj Krijuesin, Begatuesin, Mirëbërësin.

Nëse të thuhet:

Si e njohe Zotin tënd? Thuaj: "Me anë të shenjave të Tij dhe krijesave të Tij, Nga shenjat e Tij janë: nata, dita, dielli dhe hëna. Nga krijesat e Tij janë: shtatë qiejt, shtatë tokat dhe ç'farë ka në to dhe ç'farë ka midis tyre, argument për këtë është:

"Dhe nga shenjat e Tij janë nata, dita, dielli dhe hëna. Mos bëni sexhde as për diellin, as për hënën, por bëni sexhde vetëm Allahut i Cili i krijoi ato, nëse e adhuroni vetëm Atë" (Kur'ani 41:37).

Gjithashtu thënia e Tij:

"Në të vërtetë Zoti juaj është Allahu që krijoi qiejt dhe tokën për gjashtë ditë, dhe pastaj u ngrit mbi fron. Ai me errësirën e natës e mbulon ditën, e cila e ndjek atë; Dielli, Hëna dhe yjet i përgjyken urdhërit të Tij. Vetëm Atij i përket Krijimi dhe Urdhërimi. I madhëruar është Allahu, Zoti i botëve" (Kur'ani 7:54)

(1).

Zoti është Ai që duhet adhuroar, dëshmia është thënia e Tij:

21. O njerëz! Adhuroni Zotin Tuaj, i Cili ju ka krijuar ju dhe ata që ishin para jush, që të mund të ruheni (nga të këqijat); 22. i Cili e ka bërë për ju tokën shtresë dhe qiellin ndërtesë; i Cili prej së larti zbret ujë dhe nëpërmjet tij bën që të rriten fruta si ushqim për ju. Prandaj mos adhuroni të tjerët krahas Allahut duke qenë se ju e dini (që nuk ka Zotërues përveç Tij).

(Kur'an 2:22) **(2)**

Ibn Kethiri (1300-1373) Allahu e mëshiroftë - ka thënë:

"Vetëm Ai që krijoi këto gjëra meriton të adhurohet". **(3)**

(1) Autori përmend disa prej shenjave universale dhe krijesa që tregojnë egzistencën e Allahut dhe pohojnë se nuk ka Zot dhe Krijues dhe të Adhuroar me të drejtë përveç Allahut. Pastaj ai përmendi argumentet nga Kur'ani.

* Ç'do objekt i krijuar është një shenjë që dëshmon egzistencën e Allahut të madhëruar. Megjithatë, autori bëri dallim midis shenjave në univers dhe objekteve të krijuara, pasi që shenjat kalojnë nëpër ndryshime, siç është nata dhe dita. Ajo që ndryshon është një provë më e fortë se ajo që nuk ndryshon.

(2) Disa nga dijetarët kanë thënë në lidhje me këtë ajet në kapitullin e dytë të Kur'anit:

Ky ajet përmend thirrjen e parë në Kur'an "**O njerëz**", dhe aty është urdhëri i parë në Kur'an "**adhuroni**", aty është po ashtu ndalesa e parë në Kur'an: "**Prandaj mos adhuroni të tjerët krahas Allahut**" është ndalesë prej shirkut.

(3) Ai që është i veçuar në Zotërim duhet të veçohet me adhurim.

Autori përcjell fjalët e Ibn Kethirit me një numër adhurimesh të zemrës dhe trupit, duke përmendur argumentet nga Kurani dhe Suneti për secilën prej tyre.

LUTJA (Dua'ja); ndahet në:

1. Lutjen e Adhurimit: ajo është lutja përmes gjuhës së situatës
Siç është Namazi, Agjërimi, Haxhi etj... (adhuruesi sikur lutet me realitetin e gjendjes së tij që ti dhurohet Mirësia sh.p)

2 Lutjen e kërkesës: ajo është lutja përmes shprehjes së gjuhës; siç është thënia: o Zot më fal, më mëshiro.

Dedikimi i saj ndokujt tjetër përveç Allahut është shirk i madh.

Rregullat e saj kërkojnë sqarime të mëtejshme siç do të vijojë.

Llojet e adhurimit që ka urdhëruar Allahu, si **Islami**, **Imani** dhe **Ihsani**, prej tyre është edhe:

Lutja (Duaja), **Frika** (Khauf), **Shpresa** (Raxha), **Mbështetja** (Teuekul), **Përmallimi** (Ragbe), **Druajtia** (Rahbe), **Nënshtrimi** (khushu') **Khashje** (frikë e përzemërt me dituri), **Kthimi i zemrës kah Allahu** (inabe), **kërkimi i ndihmës**, **kërkimi i strehimit**, **ofrimi i kurbanit** (Dhebh), **të Zotuarit** (Nedhër) dhe të gjitha llojet e tjera të adhurimit që Allahu urdhëroi të gjitha këto i përkasin vetëm Allahut. Dëshmi për këtë është thënia e Allahut:

“Vendfaljet i përkasin Allahut, prandaj, mos iu lutni askujt, krahas Allahut.” (74:18).

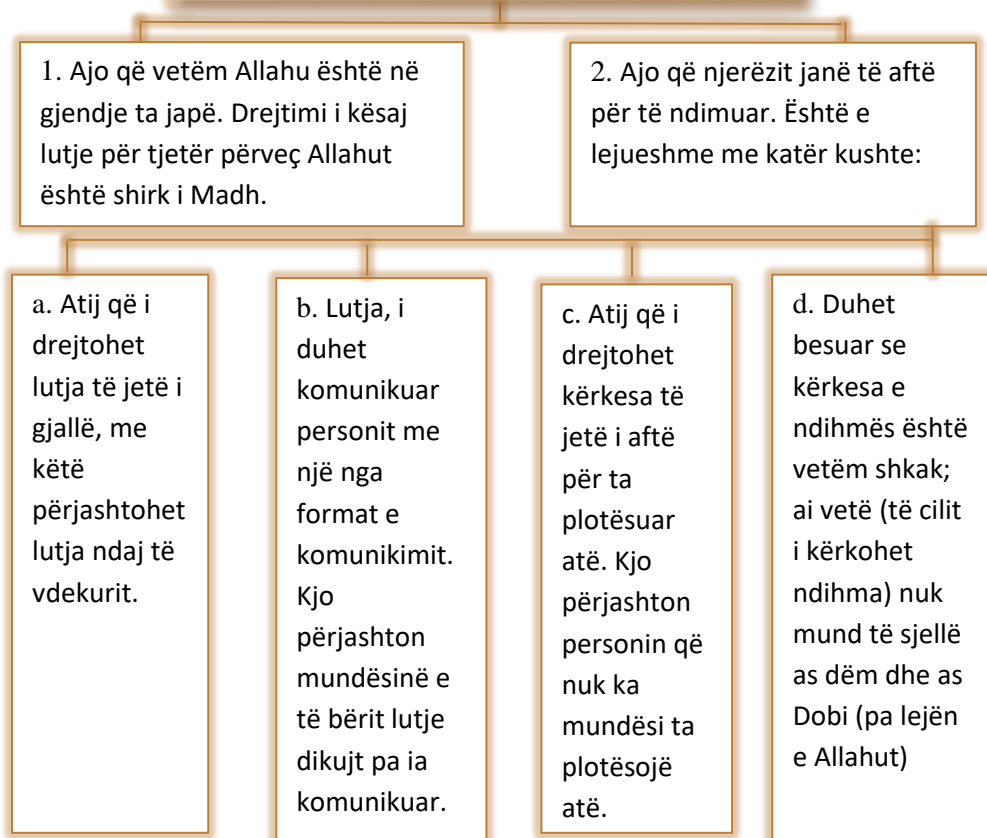
Pra, kush e drejton ndonjë pjesë të këtyre veprimeve të adhurimit për tjetër përveç Allahut, atëherë ai është një politeist, jobesimtar. Argument për këtë është thënia e Allahut:

"Dhe kushdo që lut (ose adhuron) në vend të Allahut ç'do ilah (zot) tjetër për të cilin nuk ka asnjë provë, atëherë llogaria e tij është vetëm te Zoti i tij. Vërtet Ai nuk do ti shpëtojë Kafirët (mohuesit e Njesisë së Allahut)"

Kur'an 23:117.

Gjithashtu Hadithi fisnik: **"Lutja është thelbi i adhurimit"**, argument për këtë është thënia e Allahut:

Lutja e kërkesës është dy llojesh:

Sa për atë që beson se personi që i është kërkuar (ndihmë), është në gjendje të sjellë dobi ose dëm, atëherë ky është Shirk.

- ❖ **Shënim:** Ne studiojmë rregullin mbi veprime të caktuara. Sa i përket rregullit mbi atë që bën këto veprime atëherë kjo ka nevojë për paraqitjen e fakteve individit dhe sqarimin e dyshimeve të tyre. Dijetarët janë ata që mund të përcaktojnë saktësisht nëse një person është një besimtar ose jobesimtar.

Njerëzit ndahen në tre lloje për sa i përket marrjes së shkaqeve

1. Disa besojnë se vetëm ajo që Allahu e ka bërë si shkak (universalisht apo fetarisht sh.p) mund të përdoret si shkak. Kjo është e sakta.

2. Të tjerët, bëjnë shkaqe ato që Allahu nuk i ka bërë si shkaqe. Ky është Shirk i vogël.

3. Grupi i tretë beson që shkaqet vetvetiu kanë efekt, sjellin dobi ose largojnë dëme. Ky është Shirk i madh.

Shkaqe fetare:

Të tilla si rukje (prej Kur'anit dhe Sunetit). Allahu e ka bërë rukjen si shkak fetar për largimin e sëmundjes.

Shkaqe universale:

Siç janë barnat; Allahu i ka bërë ato si shkak për shërimin .

Hadithi "**Duaja është thelbi i adhurimit**" është i dobët, megjithatë, hadithi autentik është "**Dua'ja është vet adhurimi**".

SI ËSHTË DUAJA VET ADHURIMI?

Ajeti: "**Zoti juaj ka thënë: Lutmuni Mua se do t'ju përgjigjem! Me të vërtetë ata që tregohen mendjemëdhenj ndaj adhurimit Tim, do të hyjnë në xhehenem të poshtëruar!**" (Kur'an 40:60)

Shprehja "**adhurimit Tim**" tregon që lutja është vet adhurimi.

Argumenti për **frikën (1)**
(El Khauf) është Fjala e
Allahut të Madhëruar:

**“Kështu që, mos iu
frikësoni atyre, por m’u
frikësoni Mua, nëse jeni
besimtarë të vërtetë.”**

[Al Imran, 175].

Argumenti për **shpresën**
(Raxha) është Fjala e
Allahut të Madhëruar:

**“E kush është që e
shpreson takimin e
Zotit të vet, le të bëjë
vepër të mirë, e në
adhurimin ndaj Zotit të
tij të mos e përziejë
askënd.”**

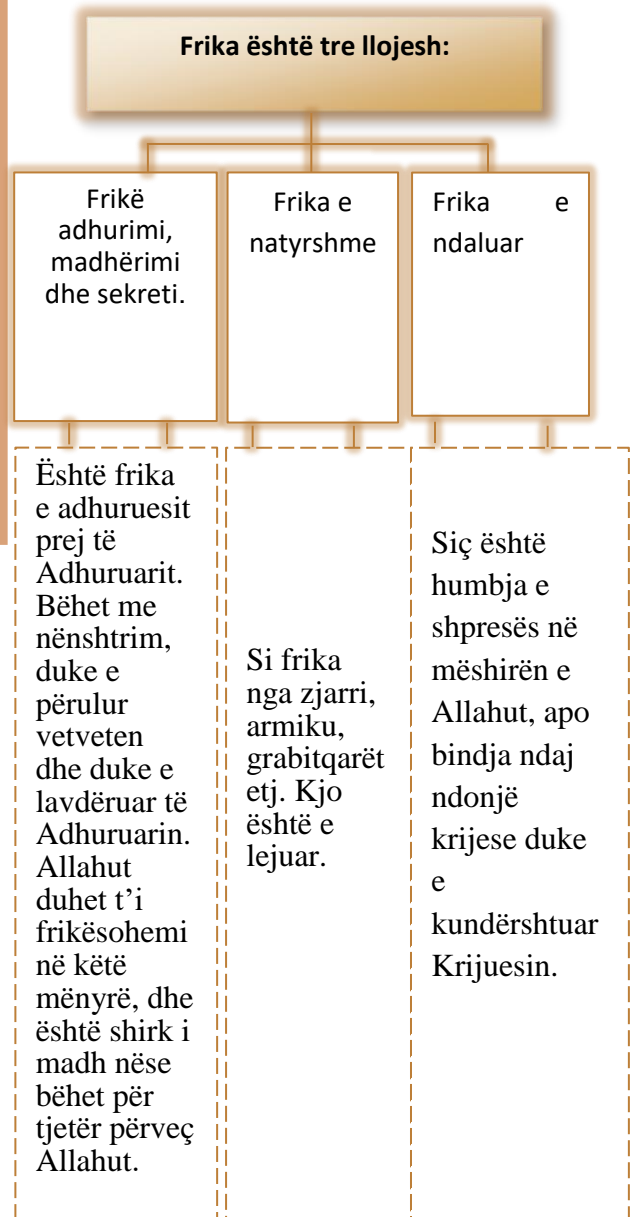
[El Kehf, 110].

(2) Shpresa: ëndja e njeriut
për të arritur diçka.
Shpresa që shoqërohet me
përlësi dhe nënshtrim
duhet të jetë vetëm për
Allahun;
drejtimi i saj për dikë tjetër
përveç Allahut është Shirk
i Madh. Shpresa e
lavdërueshme është vetëm
për atë që i bindet Allahut
dhe shpreson për
shpërblimin e asaj veprë,
ose pendohet nga mëkatet
dhe shpreson që ti pranohet
pendimi, ndërsa shpresa pa
vepra, është mashtrim dhe
shpresë e nënçmuar.

(1) Frika është:

Ndjenjë që vjen si rezultat i ballafaqimit me
atë që mund të dëmtojë ose shkatërrojë.

Allahu na ka ndaluar të frikësohemi nga
miqtë e shejtanit dhe na ka urdhëruar të kemi
frikë vetëm Atë.

Kuptimi i Teuekulit (1) (Mbështetjes)

Kuptimi gjuhësor:

Të mbështetemi në diçka ose tek dikush.

Fetarisht:

varësia e vërtetë ndaj Allahut e shoqëruar me lidhje të fortë ndaj Tij, duke mos i anashkaluar shkaqet e ligjësuara.

Tre kushtet që e bëjnë Teuekulin të vlefshëm

Vërtetësia:

Të jetë e sinqertë mbështetja ndaj Allahut

Siguria:

Ndjenja e sigurisë që Allahu e realizon premtimin e vet.

Marrja e shkaqeve të ligjshme:

(fetare apo që ju është vërtetuar dobia universalisht sh.p)

Dëshmi për Mbështetjen (Teuekul) është thënia e Allahut:

"...Në qoftë se jeni besimtarë, atëherë mbështetuni tek Allahu" (Kurani 5:23).

Dhe thënia e Tij: **"...Allahu i mjafton kujtdo që mbështetet tek Ai"** (Kurani 65: 3) (1)

Argument për përmallimin, druajtjen dhe nënshtrimin është thënia e Allahut:

"Me të vërtetë, ata nxitonin për të bërë vepra të mira dhe Na luteshin, me përmallim dhe me druajtje dhe ishin përherë të nënshtruar ndaj Nesh" (Kurani 21: 90) (2).

(2) **Përmallimi:** nostalgjia, malli për diçka, të njohur.

Druarja: Një frikë që e çon njeriun të largohet nga ajo çfarë ka frikë, ajo është një frikë e bashkuar me vepër. Druarja në shqip është pasiguri.

Nënshtrim: Përrulja para madhësisë së Allahut duke ju dorëzuar dëshirës së Tij universale dhe fetare.

Është e domosdoshme për udhëtarin për tek Allahu i Lartësuar, që të kombinojë mes frikës dhe shpresës. Nuk është e saktë të mbështetet vetëm në njërin prej tyre e kështu të shkatërrohet. Frika dhe shpresa duhet të jenë të pranishme si krahët e një shpendi (ekuivalente sh.p).

Dëshmi për Frikë-respektin është thënia e Allahut: **“Mos u frikësoni prej tyre, por kini frikë prej Meje”**

(Kur'ani 2: 150) **(1)** Dhe dëshmia për kthimin (*inebeh*) është thënia e Allahut: **“Dhe kthehuni te Zoti juaj dhe dorëzohuni Atij”** (Kur'an 39:54) **(2)**

Argumenti për Kërkimin e Ndhmës (*isti'aneh*) është thënia e Allahut: **“Ty të adhurojmë dhe prej Teje ndihmë kërkojmë”** (Kurani 1: 4). Gjithashtu hadithi:

“Kur të kërkosh ndihmë, kërk ndihmë nga Allahu” (Tirmidhi). **(3)**

Dëshmi për kërkimin e strehimit është thënia e Allahut:

“Thuaj: Kërkoj strehim te Zoti i agimit” (Kur'ani 113: 1) dhe **“Thuaj: Kërkoj strehim te Zoti i njerëzve”**

(Kur'ani 114: 1) **(4)**.

Argumenti për përgjërimit (*istigathe*) është thënia e Allahut: **“(përkujtoni) kur ju kërkua ndihmë me përgjërimit nga Zoti juaj dhe Ai iu përgjigjë...”** (Kur'ani 8: 9) **(5)**

Argument për bërjen e kurbanit (Dhebh) është thënia e Allahut: **“Thuaj: “Sigurisht falja ime, kurbanit im, jeta ime dhe vdekja ime janë për Allahun, Zotin e botëve. Ai nuk ka asnjë shok e të barabartë me Të.”** (Kur'ani 6: 162-163).

Gjithashtu nga Suneti: **“Allahu mallkoi atë i cili ther kurban për dikënd tjetër përveç Tij.”** (Muslim)

(6)

(1) Frikë-respekti:

Është një frikë e bazuar në njohjen e Madhësisë së Atij që i frikësohemi, dhe Epërsisë së Tij të plotë.

(2) Kthimi tek Allahu duke iu bindur Atij dhe duke qëndruar larg mëkateve **“kthehuni tek Zoti juaj dhe dorëzohuni Atij”** do të thotë tia dorëzosh çështjen tënde Allahut, sepse ti je rob, dhe robi i dorëzohet zotërisë së tij, **“zotëria është Allahu”**, siç ka thënë i Dërguari ﷺ.

(3) Të kërkuarit ndihmë: “Ty të adhurojmë dhe prej Teje ndihmë kërkojmë”

Ky ajet tregon një metodë të përkufizimit (*hasr*) pasi që objekti i fjalisë, edhe pse zakonisht vjen pas foljes në gjuhën arabe, përmendet para foljes, duke e theksuar pohimin dhe nënkuptuar mohimin e ç'do gjëje tjetër në adhurim. Prandaj, është sikur të thonte : "Ne nuk adhurojmë asgjë tjetër përveç Teje. Ne nuk i drejtohemi askujt tjetër për ndihmë përveç Teje."

(4) Të kërkuarit strehim: të kërkuarit strehim nga diçka e papëlqyeshme.

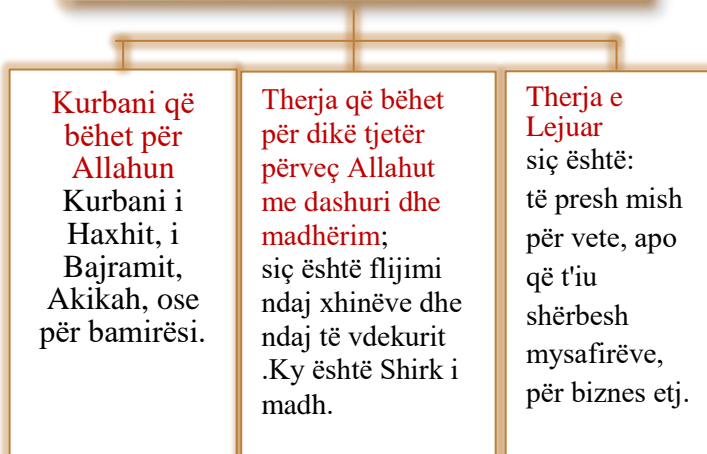
(5) Përgjërimit: të kërkuarit shpëtim nga një vështirësi ose katastrofë.

Kërkimi i ndihmës, kërkimi i strehimit dhe përgjërimit mund t'i kërkohet një njeriu përderisa plotësohen katër kushte: Të jetë i gjallë, i pranishëm, i aftë, dhe të merret vetëm si shkak.

(6) Bërja e Kurbanit:

Flijimi i kafshës sipas një mënyre të caktuar.

Therja e kafshëve ndahet në tre kategori

Argumenti për en-Nedhr (përmbushja e zotimit) është thënia e Allahut: **"Ata (janë të cilët) përmbushin zotimet (e tyre) dhe i frikësohen një Dite, e keqja e së cilës ka përmasa të mëdha." (1)** (Kur'an 76: 7).

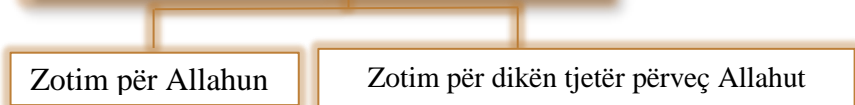
- ❖ **Shënim:** Ka edhe shumë detaje të tjera në lidhje me kurbanin që përmenden në komentin e "Librit të Teuhidit"

(1)Përkufizimi i Zotimit

- ❖ **Shënim:** Zotimet janë të llojeve të ndryshme dhe kanë kushte dhe shlyerje, siç është shpjeguar në komentin e "Librit të Teuhidit".

Llojet e zotimit

- ❖ Këto adhurime që i përmendi autori, nuk janë gjithpërfshirëse, por janë për të dhënë një vështrim të përgjithshëm. Ka adhurime të tjera që nuk janë përmendur, e rëndësishme është që: kushdo që ia drejton këto adhurime dikujt tjetër përveç Allahut ka bërë shirk.

Parimi i dytë themelor: njohja e fesë islame me argumente; dhe është: *Dorëzimi (nënshttrimi) ndaj Allahut me teuhid (me njësim) dhe nënshttrimi ndaj Tij me bindje si dhe largimi prej idhujtarisë (shirkut) dhe idhujtarëve.*

Kjo përmbledh tri kategori:

1. Islami

2. Imani (Besimi)

3. Ihsani

Dhe secila nga këto kategori ka shtyllat e saj.

Kategoria e parë: Islami (1)

Shtyllat e Islamit janë pesë:

1. Dëshmia se nuk ka të adhuruar tjetër me të drejtë përveç Allahut (2), dhe se Muhammedi është i Dërguari i Allahut.

2. Falja e namazit

3. Dhënia e zekatit

4. Agjërimi i Ramazanit

5. Bërja e haxhit në Shtëpinë e Shenjtë (Kabe).

(1) Autori fillon themelin e dytë, që është njohja e fesë, duke përkufizuar Islamit:

Shkalla e parë: Islami

Dorëzimi (nënshttrimi) ndaj Allahut me teuhid (me njësim) dhe nënshttrimi ndaj Tij me bindje si dhe largimi prej idhujtarisë (shirkut) dhe idhujtarëve.

Përkufizimi i islamit nënkupton dorëzimin e të gjitha çështjeve të Allahut, pasi që ne jemi robër (të Allahut) dhe robi i nënshtrohet zotërisë së tij, ndërsa zotëria është Allah, siç jemi njoftuar për këtë nga Profeti ﷺ.

Pastaj e ndau fenë në tri nivele:

(2) Shtyllat e islamit janë pesë; e para prej tyre:

Shehadeti (dëshmia)

Autori përmendi argumentin për dëshminë La ilahe il-Allah dhe sqaroi që kuptimi i saj është: "Nuk ka të adhuruar tjetër më të drejtë përveç Allahut".

Patjetër duhet që **Dëshmia e Sinqeritetit** të përfshijë:

Mohim

Pohim

Mohimi është "Nuk ka të adhuruar me të drejtë"

Pohimi është tek shprehja "përveç Allahut"

Struktura e kësaj fjalie tregon kufizim; ajo kufizon adhurimin vetëm për Allahun dhe e mohon atë për të tjerët përveç Tij.

Për këtë arsye autori tha: Kuptimin e së cilës na e sqaron Fjala e Allahut të Madhëruar:

"(Përkujto, o i dërguar) Kur Ibrahim babait të vet dhe popullit të tij i tha: "Unë jam i larguar prej asaj që adhuroni ju, përveç Atij që më krijoi, Ai do të më drejtojë!"

Shprehja e Ibrahimit **"unë jam i larguar prej asaj që adhuroni ju"** është kuptimi i "Nuk ka të adhuruar me të drejtë".

"përveç Atij që më krijoi" është kuptimi i "përveç Allahut."

Argumenti për **dëshminë** është Fjala e Allahut të Madhëruar:

"Allahu dëshmoi se nuk ka të adhuruar të vërtetë përveç Tij, e dëshmuan edhe engjëjt e dijetarët, dhe se Ai është Zbatues i drejtësisë. Nuk ka të adhuruar të vërtetë përveç Tij, Fuqplotit, më të Urtit."

[Al Imran, 18].

Kuptimi i të cilës është: Nuk ka të adhuruar tjetër me të drejtë përveç Allahut.

Me **"La ilahe"** (لا إله) është për qëllim **mohimi** i ç'do gjëje që adhurohet përveç Allahut.

Ndërsa **"il Allah"** (إلا الله) është **pohimi** (me ngulm) se vetëm Allahu është Ai i Cili e meriton adhurimin me të drejtë. Ai nuk ka shok në adhurim ndaj Tij, ashtu siç Ai nuk ka shok në sundimin e Tij.

Kuptimin e së cilës na e sqaron Fjala e Allahut të Madhëruar:

"(Përkujto, o i dërguar) Kur Ibrahim babait të vet dhe popullit të tij i tha: "Unë jam i larguar prej asaj që adhuroni ju, përveç Atij që më krijoi, Ai do të më drejtojë!" Dhe ai (Ibrahimi) e la të

përrjetshme atë fjalë (besimin në një Zot) ndër pasardhësit e vet, me shpresë që ata të kthehen prej rrugës së gabuar në rrugën e drejtë." [Ez Zuhruf, 26-28].

Gjithashtu, thënia e Tij: **Thuaj: "O ithtarë të librit, ejani (të bashkohemi) te një fjalë që është e njëjtë (e drejtë) mes nesh dhe mes jush: Të mos adhurojmë, përveç Allahut, të mos ia bëjmë Atij asnjë gjë shok, të mos e konsiderojmë njëri - tjetrin si zota përveç Allahut!"** E në qoftë se ata refuzojnë, ju thoni: **"Dëshmoni pra, se ne jemi muslimanë (besuam një Zot)!"**

(Al Imran, 64) **(1)**

❖ Nëse thuhet: Kuptimi i dëshmisë 'La ilahe ila Allah' është: Nuk ka të adhuruar përveç Allahut?

Atëherë ne themi se kjo është e pasaktë pasi me këtë ai aprovon ç'do gjë që adhurohet përveç Allahut, mirëpo nëse shton shprehjen **"me të drejtë"**, kjo tregon se ai mohon ç'do gjë që adhurohet përveç Allahut dhe se nuk ka të adhuruar me të drejtë përveç Allahut.

❖ Nëse thuhet: Kuptimi i "La ilahe il-Allah" është: Nuk ka Zot të vërtetë përveç Allahut, atëherë themi se kjo deklaratë është e saktë, megjithatë, nuk është kuptimi i "La ilahe il-Allah", sepse ajo shpreh Teuhidin rububije (Njëshmërinë e Zotërimit), i cili besohej edhe nga adhuruesit e idhujve, të cilëve u ishte dërguar Profeti ﷺ; megjithatë, kjo nuk i futi ata në Islam.

(1) "Thuaj, o ithtarët të Librit, ejani të biem në një fjalë që është e njëjtë mes nesh...". Ky ajet është një dëshmi për përgënjeshttrimin e thirrjes për "unitetin e feve".

Argumenti i pjesës së dytë të dëshmisë: **Muhammedi është i Dërguari i Allahut**, është Fjala e Allahut të Madhëruar:

"Juve ju erdhi i dërguar nga lloji juaj, atij i vien rëndë për vuajtjet tuaja, sepse është lakmues i rrugës së drejtë për ju, është i ndijshëm dhe i mëshirshëm për besimtarët." [Et Teube, 128].

Kuptimi i dëshmisë: **"Muhammedi është i Dërguari i Allahut"** është:

- bindja ndaj tij në atë që ai ka urdhëruar,
- të besuarit në atë që ai ka lajmëruar,
- të shmangurit (të larguarit) nga ajo që ai ka ndaluar
- dhe të mos adhurohet Allahu ndryshe vetëm se me atë që Ai ka ligjëruar. **(1)**

(1) Autori e sqaroi kuptimin e dëshmisë që **Muhamedi është i Dërguar i Allahut** ﷺ dhe që është e obliguar për ç' do musliman që ta realizojë këtë dëshmi.

Kuptimi i dëshmisë që "Muhammedi është rob dhe i dërguar i Allahut":

Ai është rob që nuk adhurohet dhe i dërguar që nuk përgënjeshtrohet, kjo do të thotë që:

Ne duhet t'i bindemi atij në atë që ai ka urdhëruar pasiqë:

ai vetëm e ka përcjellë atë prej Allahut.

T'i besojmë asaj që ai na ka informuar pasiqë:

Ai është që e ka thënë të vërtetën dhe i është thënë e vërteta.

T'i qëndrojmë larg ndalesave të tij:

Duke i vendosur ato me një skajë, kurse ne të qëndrojmë me një skajë tjetër.

Të mos e adhurojmë Allahun vetëm se me atë që ka ardhur Profeti ﷺ; Kjo është një provë kundër risimtarëve në fenë e Allahut.

Argumeti për **namazin (1)**, dhënien e **zekatit (2)** dhe shpjegimin i **teuhidit** është Fjala e Allahut të Madhëruar: **"Dhe ata nuk u urdhëruan për tjetër, përveç asaj që të adhuronin vetëm Allahun dhe të mos adhuronin tjetër përveç ose përkrah Tij, të kryenin faljen e detyruar të namazit e të jepnin zekatin: dhe kjo është feja e drejtë, e vërtetë."** [El Bejjine, 5].

Argumenti i **agjërimit të Ramazanit (3)** është Fjala e Allahut të Madhëruar: **"O ju që besuat, agjërimi u është bërë obligim sikurse që ishte obligim edhe i atyre që ishin para jush, kështu që të bëheni të devotshëm."** [El Bekare, 183].

Argumenti për **bërjen e Haxhit (4)** është Fjala e Allahut të Madhëruar: **"Për hir të Allahut, Haxhi është obligim për atë që ka mundësi udhëtimi te ajo, e kush mohon (obligimin e haxhit le ta dijë se) Allahu është i Pavarur dhe nuk është i nevojshëm për (ibadetin që e bëjnë) njerëzit."**
Kuran 2:97

(1) Shtylla e dytë: Namazi.

Namazi është adhurimi i Allahut me fjalë dhe vepra të caktuara, duke filluar me 'Tekbir' ('Allahu Ekber' - 'Allahu është më i Madhi') dhe duke përfunduar me 'Teslim' (përsëndetjen e paqes), ajo është shtylla e fesë. Është bërë obligim direkt nga Allahu ndaj Profetit ﷺ atëherë kur ai u ngrit në qiell (natën e miraxhit).

(2) Shtylla e tretë: Bamirësia e detyrueshme (Zekati).

Në kuptimin gjuhësor do të thotë zhvillim dhe pastrim. Ajo është e dy llojeve: Pastrimi i trupit dhe pastrimi i pasurisë.

(3) Shtylla e katërt: Agjërimi.

Përkufizimi gjuhësor: Të përmbahesh (ndaj diçkaje).

Përkufizimi fetar: Adhurimi i Allahut duke u përmbajtur nga ajo që prish agjërimit me një qëllim të singertë, nga agimi deri në perëndim të diellit. Është nga adhurimet më të mira pasi që të tre llojet e durimit janë të pranishme në të, gjithashtu, ajo që tregon statusin e tij të madh është fakti se Allahu ia ka përkatësuar Vetes së Tij shpërblimin e agjëruesit.

(4) Shtylla e pestë: Haxhi

Përkufizimi gjuhësor: Është synimi

Përkufizimi fetar: Të adhurosh Allahun duke kryer ritet e haxhit sipas mënyrës Profetike. Është obligim për ç' do musliman një herë në jetë.

Shkalla e dytë: Imani

Gjuhësisht:

Pranimi

Fetarisht:

Fjalë me gjuhë, bindje me zemër dhe vepër me gjymtyrë, shtohet me vepra të mira dhe mangësohet me vepra të këqija.

Imani në legjislacionin islam është i përbërë nga pesë kushte; nëse mungon njëra nga këto pesë gjëra, atëherë del prej përkufizimit të Ehli Sunnetit që ja bëjnë besimit.

Çfare është dëshmi për këto pesë kushte?

Hadithi:

“Më e larta e saj (besimit) është fjala **La ilahe il la Allah**”

kjo është dëshmi për fjalët,

“dhe më e ulta e saj është heqja e pengesës nga rruga”

Kjo është vepër e gjymtyrëve,

“Edhe turpi është prej degëve (pjesëve) të besimit”

Kjo është vepër e zemrës.

Besimi ndahet në shtatëdhjetë e disa degë, ku më e larta e saj është fjala **La ilahe il la Allah**, dhe më e ulta e saj është heqja e pengesës nga rruga. Edhe turpi është prej degëve (pjesëve) të besimit.

Shtyllat e besimit janë gjashtë:

1. Të besosh në Allahun e Madhëruar.
2. Të besosh në engjëjt e Tij
3. Të besosh në librat e Tij
4. Të besosh në të dërguarit e Tij
5. Të besosh në ditën e Fundit
6. Të besosh në përcaktimin e Allahut për mirë dhe për keq.

Argumenti për pesë shtyllat e para të besimit është Fjala e Allahut të Madhëruar: **"Nuk është tërë e mira (e kufizuar) t'i ktheni fytyrat tuaja kah lindja ose perëndimi, por mirësi e vërtetë është ajo e atij që i beson Allahut, ditës së fundit, engjëjve, librit, pejgamberëve."** [El Bekare, 177].

Ndërsa argumenti për **përcaktimin e Allahut** është Fjala e Tij:

"Ne ç' do gjë e kemi krijuar me përcaktim preciz."

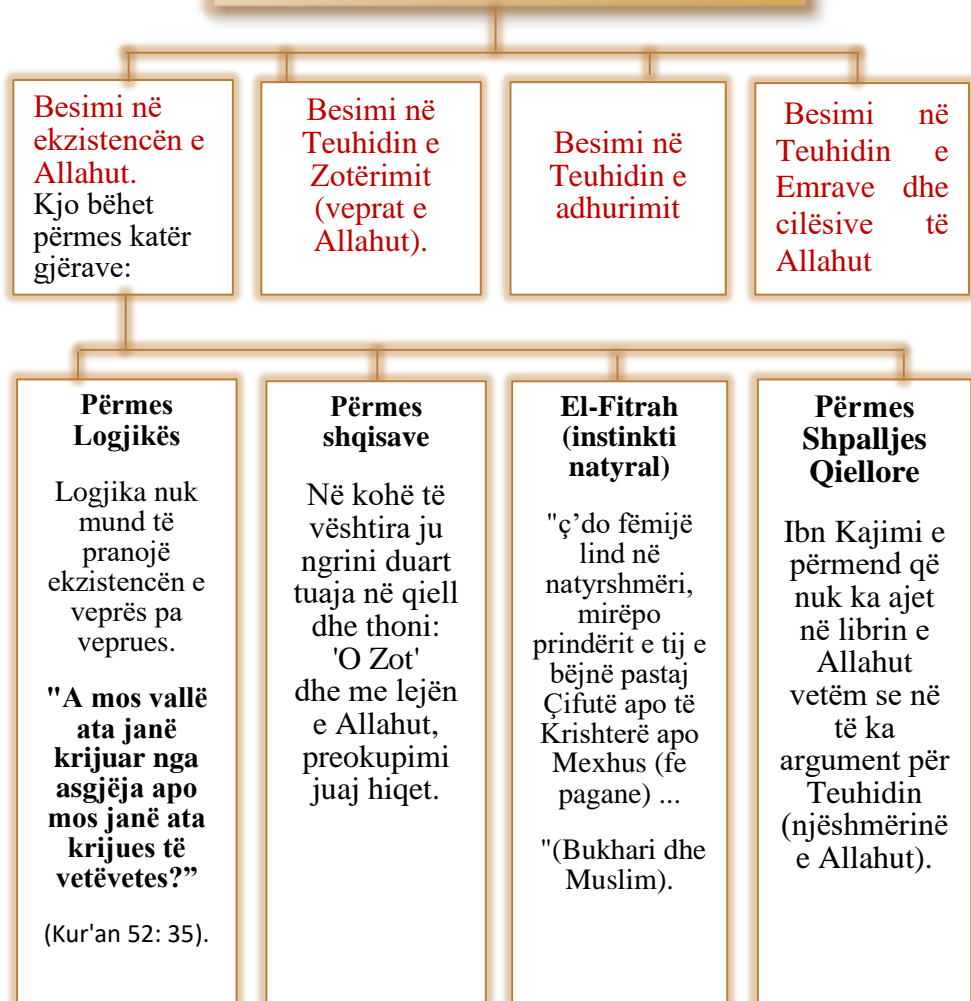
[El Kamer, 49].

Dhe thënia e Allahut: **"Cilit prej jush ia ka shtuar kjo (sure) besimin?"** (Kur'ani 9: 124) dëshmon se besimi shtohet, përderisa shtohet atëherë patjetër që edhe ulet. Është përmendur qartë nga Profeti ﷺ në thënien e tij: **"Nuk kam parë më të mangëta në logjikë dhe në fe..."**, pra feja (besimi) pakësohet.

Gjashtë shtyllat e imanit:

Shtylla e parë: Besimi tek Allahu

Besimi në ekzistencën e Allahut.
Kjo bëhet përmes katër gjërave:

Besimi në Teuhidin e Zotërimit (veprat e Allahut).

Besimi në Teuhidin e adhurimit

Besimi në Teuhidin e Emrave dhe cilësive të Allahut

Përmes Logjikës

Logjika nuk mund të pranojë ekzistencën e veprës pa veprues.

"A mos vallë ata janë krijuar nga asgjëja apo mos janë ata krijuar të vetëvetes?"

(Kur'an 52: 35).

Përmes shqisave

Në kohë të vështira ju ngrini duart tuaja në qiell dhe thoni: 'O Zot' dhe me lejën e Allahut, preokupimi juaj hiqet.

El-Fitrah (instinkti natyral)

"ç'do fëmijë lind në natyrshmëri, mirëpo prindërit e tij e bëjnë pastaj Çifutë apo të Krishterë apo Mexhus (fe pagane) ...

"(Bukhari dhe Muslim).

Përmes Shpalljes Qiellore

Ibn Kajimi e përmend që nuk ka ajet në librin e Allahut vetëm se në të ka argument për Teuhidin (njëshmërinë e Allahut).

Shtylla e dytë: Besimi në engjëj

Engjëjt janë nga bota e fshehtë. Allahu i krijoi ata nga drita. Ata i binden Allahut dhe kurrë nuk e kundërshtojnë Atë. Ata kanë shpirtra: **"e zbriti atë shpirti i shenjtë"**(2:87), kanë trupa **"Ai i cili i ka bërë engjëjt të dërguarit me krahë"** (35: 1), kanë zemra dhe logjikë **"Kur t'u hiqet frika nga zemrat e tyre, ata do të thonë: "Çfarë tha Zoti juaj?"** (34: 23). Ne besojmë në ta, dhe në atë që Allahu na ka informuar prej emrave të tyre (Xhibril, Mikail, Israfil, etj.), cilësive të tyre (p.sh: Nuk e kundërshtojnë Allahun në atë që I urdhëron), veprat e tyre (p.sh: mbajtësit e Fronit të Allahut) dhe gjithçka që jemi informuar për ta.

Shtylla e tretë: Besimi në Libra

Besojmë që ato janë nga Fjalët e Allahut, janë zbritur tek ne e nuk janë të krijuar. Allahu dërgoi me ç' do të Dërguar një libër. Ne besojmë në to dhe në atë që Allahu na ka njoftuar prej emrave të tyre, lajmet që përmbajnë ato dhe dispozitat e tyre të cilat nuk janë shfuqizuara nga Kurani, meqë Kur'ani ka shfuqizuar ato libra që kanë qenë para tij nga këto Shkrime, siç janë: Fletushkat e Ibrahimit, Teurati, Zeburi, Inxhili.

E katërta: Besimi në të dërguarit

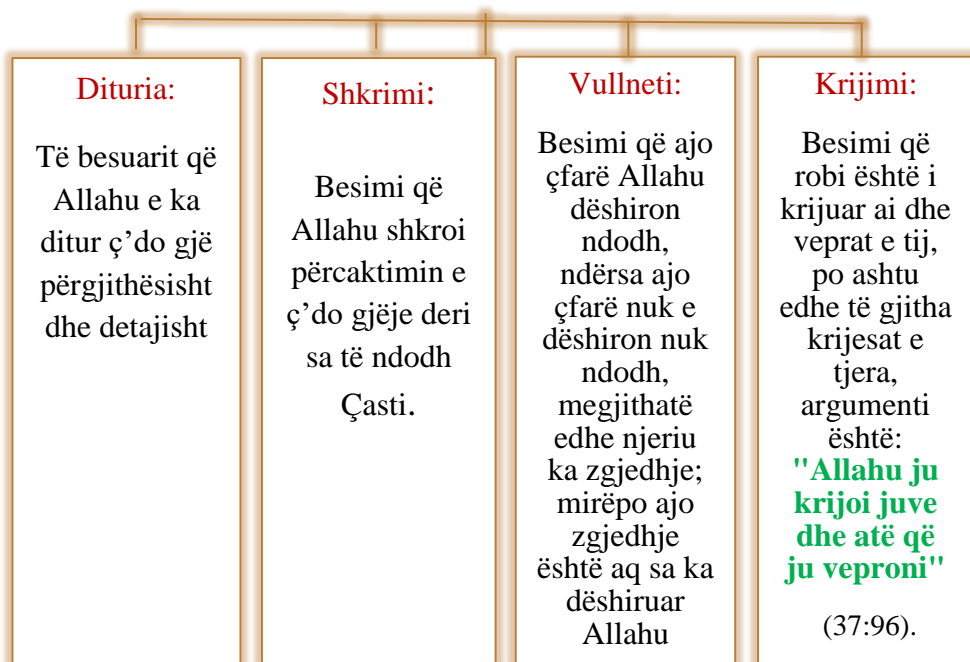
Ne besojmë se ata janë si të gjithë njerëzit dhe se nuk posedojnë asnjë nga karakteristikat e Zotërimit dhe se ata janë robër të Allahut që nuk adhurohen; Allahu i dërgoi ata , i frymëzoi dhe i ndihmoi me shenjat e Tij. Ata përcjellin atë që u është besuar atyre, këshilluan popujt e tyre, e përmbushën misionin e tyre dhe janë përpjekur në rrugën e Allahut me një përpjekje të vërtetë. Ne besojmë në të gjithë ata, emrat e tyre, cilësitë e tyre, historitë e tyre. I pari i Profetëve është Ademi, i Dërguari i parë është Nuhu dhe vula e Profetëve është Muhamedi ﷺ. Të gjitha ligjet e mëparshme u shfuqizuan nga ligji i shpallur i Muhamedit ﷺ. Pesë më të zgjedhurit e tyre janë:

Muhamedi ﷺ, Nuhu ﷺ, Ibrahimit ﷺ, Musa ﷺ, Isa ﷺ.

E pesta: Besimi në Ditën e Fundit

Besimi në Ditën e Fundit përmban besimin në ç'do gjë që do të ndodh pas vdekjes, siç është: Sprova e Varrit, Fryerja e Surit (për shkatërrim të universit dhe për ringjallje), ngritja e njerëzve nga varrezat e tyre, Mizani (Peshorja e Drejtësisë), shpërndarja e Fletushkave të veprave, Sirati (rruga e vendosur mbi Zjarrin), Haudi (Kroi i Profetit ﷺ), Ndërmjetsimi Profetik për ata që nuk kanë bërë shirk, Kopshtet e Përjetësisë (Xhenneti), Zjarri, shikimi i besimtarëve në Zotin e tyre në Xhennet dhe gjërat e tjera të fshehta për të cilat na kanë informuar të Dërguarit e Zotit.

E gjashta: Besimi në Kader: (konsiston në katër çështje)

Shkalla e tretë: Ihsani

Eshtë niveli më i lartë i fesë,
ka një shtyllë nën të cilën janë
dy degë:

Adhurimi i Mushehedes (sikur e sheh Atë) nga dashuria, ëndja dhe malli për atë që është tek Allahu.* Shembull për këtë është: adhurimi i të Dërguarve dhe i Lajmëtarëve. Është e mundur edhe për të tjerët që të arrijnë këtë shkallë.

Adhurimi i Murakabes (adhurim duke e pas parasysh mbikëqyrjen e Allahut). Ai është adhurim frike dhe ikje nga dënimi. Një musliman nuk del jashtë këtij rrethi.

Kategoria e tretë: Ihsani.

Ka vetëm një shtyllë dhe ajo është: Ta adhurosh Allahun e Madhëruar sikur je duke e parë, se edhe pse ti nuk e shikon Atë, Ai me të vërtetë të sheh ty.

Argument për këtë është Fjala e Allahut të Lartësuar:

"S'ka dyshim se All-llahu është me ata që janë të devotshëm dhe me ata që janë bamirës."

[El Nahl. 128].

"Dhe mbështetu në të Plotfuqishmin, Mëshiruesin e madh, i Cili të sheh kur të ngrihesh në këmbë, (e të sheh) edhe lëvizjen tënde në mesin e atyre që falen. Në të vërtetë, Ai është Dëgjuesi i ç'do gjëje, i Gjithëdijsmi."

[Esh Shuara, 217-220]

"As ti (o Muhammed) nuk bën ndonjë vepër, as nuk lexon ndonjë pjesë nga Kurani, dhe as ju nuk bëni ndonjë vepër, veçse Ne jemi Dëshmues mbi ju kur ju e kryeni atë." [Junus, 61].

***Sqarim:** Kjo nuk do të thotë se ai që adhuron Allahun në këtë mënyrë e bën këtë vetëm nga dashuria dhe nuk i frikësohet Atij, mirëpo në këtë nivel, shtytësi më i fortë që e shtyn robin për adhurim është dashuria e Allahut të Lartësuar.

Profeti ﷺ tha: **"A të mos jem një rob falënderues?"** (Muslimi).

Argumenti nga suneti.

Hadithi i njohur i Xhibrilit i transmetuar nga Umeri (Allahu qoftë i kënaqur prej tij!) i cili ka thënë: Një ditë ishim duke qëndruar me të Dërguarin e Allahut ﷺ, kur na u shfaq një burrë me rroba shumë të bardha dhe me flokë shumë të zeza. Nuk dukeshin tek ai gjurmët e udhëtimit dhe askush nga ne nuk e njihte atë. U ul pranë Profetit ﷺ dhe mbështeti gjunjët e tij tek gjunjët e të Dërguarit të Allahut ﷺ dhe vendosi duart te kofshët e tij dhe tha:

"O Muhammed, më trego ç'është Islami?"

I Dërguari i Allahut ﷺ tha:

"Islami është të dëshmuarit se nuk ka të adhuruar me të drejtë përveç Allahut dhe se Muhammedi është i Dërguari i Allahut, të falësh namazin, të japësh zekatin, të agjërosh muajin e Ramazanit dhe të kryesh haxhin nëse ke mundësi."

Tha: "Të vërtetën ke thënë."

(Umeri thotë) U habitëm me të, edhe pyet edhe vërteton!

Tha: " Më trego ç'është Besimi (Imani) ?"

I Dërguari i Allahut ﷺ tha:

"Të besosh në Allahun e Madhëruar, në engjëjt e Tij, në librat e Tij, në të dërguarit e Tij, në ditën e Fundit, si dhe të besosh në përcaktimin e Allahut për mirë dhe për keq."

Tha: "Të vërtetën ke thënë."

Tha: "Më trego për ihsanin."

I Dërguari i Allahut ﷺ tha:

"Ta adhurosh Allahun e Madhëruar sikur je duke e parë, se edhe pse ti nuk e shikon Atë, Ai me të vërtetë të shikon ty."

Tha: "Më trego për Kiametin."

I Dërguari i Allahut ﷺ tha:

"I pyeturi nuk di më shumë se sa pyetësi".

Tha: "Më trego për shenjat e tij."

I Dërguari i Allahut ﷺ tha:

"Kur të lindë robëresha zonjën e saj, kur të shihen barinjtë këmbëzbathur, të zhveshur e të mjerë se si garojnë në ndërtimin e ndërtesave të mëdha."

Tha (Umeri): Ai u largua ndërsa ne mbetëm të habitur.

I Dërguari ﷺ më tha:

"O Umer, a e di se kush ishte pyetësi?"

Thashë: Allahu dhe i Dërguari i Tij e dinë më së miri!

Tha: "Ai ishte Xhibrili, erdhi që t'ua mësojë fenë tuaj."

Transmeton Muslimi

Ky hadith është dëshmi për shtyllat e islamit, imanit dhe ihsanit. Thënia e Profetit ﷺ "I pyeturi nuk di më shumë se sa pyetësi" është një dëshmi që askush nuk e di kur Dita e Gjykimit do të jetë përveç Allahut.

Thënia e tij:
robëresha do të lindë
zonjën e saj do të
thotë:

Mosrespekti ndaj
prindërve do të rritet

Robëria do të rritet

Mbraptësia e gjendjes
(në shoqëri)

Mbreti do të
martohet me një
robëreshë e cila do ti
lind djalin e tij, pasi
mbreti të vdes biri i
tij bëhet mbret, po
ashtu padron i nënës
së tij.

Dobitë e hadithit të Xhibrilit

1. Janë gjashtë të drejta që duhet ti përmbush nxënësi: **e drejta ndaj vetes, e mësuesit, e vendit** ku ai mëson, **e kolegëve të tij, e librit** dhe **e drejta diturisë** që e ka mësuar.

E drejta ndaj vetes: Meqë dituria është adhurim, sinqeriteti dhe ndjekja e Sunetit janë një domosdoshmëri. Bëhu një ndjekës i të parëve të mirë, druaju Allahut me një frikë të vërtetë në bazë të diturisë, kij parasysht mbikqyrjen e Allahut, bëhu modest dhe largoju mendjemadhësisë.

Të jesh i kënaqur me atë që ke, bëhu asket (larg gjërave që nuk të bëjnë dobi në botën e përtejme). Zbukuroje veten me efektet e diturisë, sjelljet e mira që janë të pranueshme për popullin, të kesh karakteristika burrërore, largoju arrogancës dhe të ndjerit më superior ndaj kolegëve tu dhe të tjerëve. Qëndro larg nga mbledhjet dhe takimet e kota, zbukuro veten me butësi, ji i patundur në të vërtetën, vërtetoi lajmet.

Të kesh ambicie të larta, dëshirë të fortë për të kërkuar dituri, udhëto për diturinë, ruaje njohurinë me anë të shkrimit, memorizimit, të punuarit me të dhe përsëritjes. Drejtohu Allahut për ndihmë, respekto besnikërinë shkencore dhe ji i sinqertë.

Mburoja e nxënësit të diturisë është thënia 'nuk e di', ruaje kohën, kërko njohuri të përgjithshme për tema të ndryshme, lexo me kujdes dhe saktë, lexo po ashtu edhe librat voluminozë.

Bë pyetje të përshtatshme, dëgjo me kujdes, kupto mirë dhe pastaj vepro me të, debato pa konflikt për hir të gjetjes dhe pranimit të së vërtetës, rifreskoni njohuritë me përsëritje. Qëndro midis Kur'anit, Sunetit dhe shkencave të tyre. Studioni temat e rëndësishme të ç' do shkence.

Vepro me njohuritë, largoju pasionit për udhëheqje, famë dhe stolitë e kësaj bote.

Mendo keq për veten tënde, ndërsa për të tjerët mendo mirë.

Jepe zekatin e diturisë duke: urdhëruar për të mirën, ndaluar të keqen, duke përhapur diturinë, duke dashur që të tjerët të përfitojnë, duke përdorur statusin / pozitën tënde për të ndërmjetësuar për muslimanët me ndërmjetësime të mira; për të përfaqësuar të vërtetën dhe gjithçka që është e mirë.

Të jesh fisnik, ruaje diturinë, sillu mirë me njerëzit duke mos i shkelur parimet e tua fetare, qëndro larg vëndeve me pozitë para se të jesh i kualifikuar për këtë.

Mbaj qëndrim të përshtatshëm në lidhje me gabimin e një dijetari apo me dallimet në mendime që gjenden midis dijetarëve. (Sh.p: gabimi refuzohet kur bëhet e qartë, megjithatë, virtyti i dijetarit ngelet, dhe ai respektohet dhe nuk flitet keq për të).

Largoju dyshimeve, mos bë partishmëri me ndonjë grup të caktuar përmes së cilit do ti miqësosh të tjerët apo armiqësosh.

E drejta e mësuesit: Njerëzit janë tre kategori lidhur me këtë; dy ekstreme dhe një mesatar. Ne do të mësojmë – me lejen e Allahut - se shirku i parë që ndodhi në tokë është për shkak të egzagjerimit të statusit të njerëzve të mirë, prandaj është e domosdoshme që ne të mbetemi mesatar me të mirët; duke mos e tepruar duke u dhënë atyre të drejta që ata nuk i meritojnë dhe as duke neglizhuar të drejtat që u takojnë atyre.

E drejta e vendit ku studion.

E drejta e kolegëve të tij:

Allahu i Lartësuar ka thënë: "**Ju ishit Ummeti (Populli) më i mirë që ka dal për njerëzit**" dhe Profeti ﷺ ka thënë:

"Asnjëri prej jush nuk beson derisa të dojë për vëllanë e tij atë që e do për vete".

E drejta e librit: Ruajtja e librit dhe kujdesja për të. Këto libra janë një begati nga Allahu, kështu që na takon që t'i ruajmë ato.

E drejta e diturisë: Përpikmëria në dituri, ripërsëritja e saj, të vepruarit me të, kjo sepse është obligim për atë që mëson që të punojë sipas asaj diturie të mirëfilltë, pastaj ti thërras të tjerët në të, pasi kjo është një mirësi që duhet falënderuar.

2. Nga edukatat e pyetjes është që të bëhet ajo pyetje përmes së cilës shpresohet që të arrihet dobia.
3. Nxënësi i diturisë duhet të kujdeset për pamjen e tij.
4. Pas vdekjes së Profetit ﷺ nuk thuhet: "Allahu dhe i Dërguari i Tij e dinë më së miri", mirëpo thuhet vetëm: "Allahu e din më së miri".

Parimi i tretë:**Njohja e Profetit tuaj,
Muhammedit ﷺ**

Ai është: Muhammed bin Abdullah bin Abdul Mutalib bin Hashimi, ndërsa Hashimi është prej kurejshve, e kurejshët janë prej arabëve. Arabët janë prej pasardhësve të Ismail bin Ibrahim el Khalil (shumë të afërtit të Allahut). Mbi të dhe mbi të Dërguarin tonë qofshin salavatet dhe selamet më të mira. Ai ﷺ ndërroi jetë në moshën 63 vjeçare, ku prej tyre 40 vjeç i kaloi para se të bëhej i Dërguar dhe 23 prej tyre i kaloi duke qenë Profet dhe i Dërguar. U bë Profet (Nebij) me Fjalën e Allahut të Madhëruar: **"Lexo!"** dhe u bë i Dërguar (Resul) me Fjalën e Allahut të Madhëruar: **"O ti i mbuluar!"**. Vendlindja e tij është Meka

Ky paragraf përfshinë një përshkrim të Profetit ﷺ, i cili përmban: emrin e tij, prejardhjen e tij, moshën e tij, një pjesë të thirrjes së tij.

Çfarë duhet te dimë rreth Profetit ﷺ

**Emri dhe
prejardhja e tij:**

Ai është: Muhammed bin Abdullah bin Abdul Mutalib bin Hashimi, ndërsa Hashimi është prej kurejshve, e kurejshët janë prej arabëve. Arabët janë prej pasardhësve të Ismail bin Ibrahim el Khalil (shumë të

Mosha e tij:

Mosha e tij: 63 vjeç, prej tyre 40 vjet para profetësisë dhe 23 vjet si i Dërguar dhe Profet.

Profetësia e Tij ndahet në dy periudha:

Periudha Mekase
ajo zgjati 13 vjet.

Periudha Medinase
Ajo zgjati 10 vjet

A është ai ﷺ Profet apo i Dërguar?

Ai u bë profet me ajetin **"Ikra"** dhe më pas është bërë i Dërguar me fillimin e kaptinës **"el-Mudetthir"**.

Një përmbledhje e shkurtër e biografisë së tij

Thirrja e tij gjatë periudhës Mekase ishte e përqendruar te Teuhidi dhe braktisja e Shirkut dhe që të jetë adhurimi i singjertë vetëm për Allahun. Kjo thirrje vazhdoi në këtë mënyrë për një periudhë prej 13 vitesh.

Pastaj ai ﷺ u urdhërua që të shpërngulet në Medinë, po ashtu thirrja e tij vazhdoi kryesisht duke u përqendruar tek Teuhidi, duke shtuar zbritjen e aspekteve të tjera të fesë, siç janë veprat e adhurimit, transaksionet e biznesit dhe punët e përgjithshme të jetës së përditshme.

Nëse dikush do të egzaminonte biografinë e tij do të vërente se fokusi i tij kryesor që nga fillimi i profetësisë deri në vdekjen e tij ishte Teuhidi. Në këtë ka refuzim të qartë ndaj atyre që dekurajojnë njerëzit nga mësimi i Teuhidit dhe pohojnë që mjaftojnë disa minuta për ta mësuar atë.

Allahu i Madhëruar e dërgoi për të tërhequr vërejtjen nga shirkut dhe të thërrasë në Teuhid. Argument për këtë është Fjala e Allahut të Madhëruar:

"O ti i mbështjellur! Ngrihu dhe këshillo! Dhe madhëroje Zotin tënd! Dhe rrobat e tua pastro! Dhe larg nga Er Ruxhz qëndro! Dhe mos jep për të marrë më shumë! Dhe për hir të Zotit tënd, duro!" [El Mudethir, 1-7].

Kuptimi i **"Ngrihu dhe këshillo!"** Është që të tërheqë vërejtjen (të ndalojë) prej shirkut dhe të ftojë për në teuhid (njësimin e Allahut).

"Dhe madhëroje Zotin tënd!"
d.t.th. Madhëroje Atë me teuhid (duke e njësuar në të gjitha adhurimet).

"Dhe rrobat e tua pastro!"
d.t.th. pastroi punët e tua prej shirkut.

"Dhe larg nga Er Ruxhzu qëndro!" Er Ruxhz: Idhujt.

Me qëndrim larg prej tyre është për qëllim braktisja e idhujve dhe idhujtarëve. I Dërguari i Allahut ﷺ kaloi plot dhjetë vjet duke ftuar në teuhid, dhe mbas kësaj u ngrit në qiell dhe u urdhërua me pesë namazet. Mbas kësaj u fal në Meke tre vjet e më pas u urdhërua (nga Allahu) që të bëj hixhret për në Medinë.

Nga thënia e tij "më pas u ngrit në qiell" mund të përfitojmë:

1- Ç'farëdo që ne jemi të informuar nga Profeti ﷺ nga çështjet e fshehta, ne themi lidhur me të: Ne besojmë, pohojmë se ajo është e vërteta dhe e pranojmë atë.

2- Rëndësia e faljes së namazit, duke marrë parasysh faktin se u bë e detyrueshme në qiej.

Hixhreti.

Me hixhretin është për qëllim:

"Shpërngulja prej vendit të shirkut për në vendin e islamit." Është detyrë mbi këtë popull (umet) që të bëjë hixhret prej vendit të shirkut për në vendin e islamit. E kjo do të mbesë deri sa të bëhet Kijameti. Argument është Fjala e Allahut të Madhëruar:

"Sigurisht për ata të cilët melekët i marrin në vdekje ndërkohë që po i bënin padrejtësi vetvetes së tyre duke qëndruar me jobesimtarët, në një kohë kur shpërngulja ishte e detyrueshme për ta, ata u thonë: "Në çfarë gjendje ishit?" Ata përgjigjen: "Ne ishim të dobët dhe të shtypur në tokë." Melekët u thonë: "A nuk ishte toka e Allahut e gjerë dhe e mjaftueshme për ju për t'u shpërngulur në të?" Njerëz të tillë do ta gjejnë vendbanimin e tyre në xhehenem. Sa përfundim i keq!" Përveç të dobtëve, burra, gra dhe fëmijë, të cilët nuk mund të mendojnë ndonjë rrugëdalje dhe nuk janë në gjendje të drejtohen në rrugën e tyre. Për këta ka shpresë se Allahu do t'i falë. Dhe Allahu është kurdoherë Falës, gjithnjë Falës i Madh." [El Nisa, 97-99].

Gjithashtu Fjala e Allahut:

"O robërit e Mi që më besoni! Vërtet që toka Ime është e gjerë. Pra, më adhuronit vetëm Mua." [El Ankebut, 56].

El Begaviju (Allahu e mëshiroftë!) ka thënë:

"Shkaku i zbritjes së këtij ajeti është për muslimanët të cilët nuk u larguan prej Mekës (nuk bënë hixhret). Allahu i Madhëruar i thirri ata në emër të besimit".

Argumenti për hixhretin nga suneti është fjala e të Dërguarit të Allahut ﷺ:

"Nuk ndërpritet hixhreti derisa të ndërpritet pendimi, dhe nuk ndërpritet pendimi derisa të lindë dielli nga përendimi."

Hixhreti ndahet në tre kategori:

Shpërngulja nga vendi i Shirkut për në vendin e Islamit

Dispozita e saj:
obligim

Shpërngulja nga Meka në Medinë.

Kjo përfundoi pasi që Meka u çlirua.

Shpërngulja nga ç'do gjë që Allahu ka urdhëruar që të braktiset

Qoftë ajo vepër, veprues, kohë apo vend.

Vepër: ç'do gjë që Allahu e ndaloi, me në krye Shirkun.

Veprues: jobesimtarët, hipokritët dhe të ngjashmit me ta.

Kohët: Braktisja e kohëve në të cilat mosbesimtarët bëjnë festat e tyre.

Vendet: Shpërngulja nga vende të veçanta ku jobesimtarët festojnë.

Do të ndërpritet pranimi i pendimit me një nga dy mënyrat:

1- Lindja e diellit nga përendimi.

2- Vdekja

"Nuk pranohet pendimi i atyre që vazhdimisht bëjnë të këqija e, kur u afrohet vdekja, atëherë thonë: "Unë tani me të vërtetë po pendohem". As për ata që vdesin duke qenë jobesimtarë. Për këta, Ne kemi përgatitur dënim të dhembshëm." 4:18

"Nuk ka hixhret pas çlirimit" i referohet hixhretit nga Meka në Medinë, ku gjithashtu ka sinjalizim që Meka nuk do të kthehet më në vend të Mosbesimit.

(1) Shejh ibn Uthejmini përmend: "Zekati u bë i detyrueshëm për herë të parë në Mekë, por Nisabi (sasia e pasurisë, plotësimi i së cilës e bën të obligueshme nxjerrjen e zekatit) dhe se sa duhet dhënë nga zekati pasiqë të bëhet obligim nuk janë përcaktuar përveç se në Medinë.

(2) Profeti ﷺ vdiq në vitin e 11 sipas hixhretit dhe u varros në shtëpinë e 'Aishes - Allahu qoftë i kënaqur me të.

(3) " Nuk ka mirësi veçse ai e udhëzoi umetin për tek ajo, dhe nuk ka ndonjë të keqe veçse ai i ndaloi prej saj "; është thelbësore që ne të dëshmojmë që Profeti ﷺ e ka përmbushur amanetin e tij, ka përcjellë Mesazhin, ka këshilluar Umetin është përpjekur vërtetë për hir të Allahut derisa na la në një rrugë të qartë, nata e së cilës është e qartë sikur dita e saj, dhe askush nuk devijon prej saj përveç dështuesit.

Kur i Dërguari i Allahut ﷺ u vendos në Medinë u urdhërua (nga Allahu i Madhëruar) me plotësimin e sheriatit islam, siç është: zekati (1), agjërimi, haxhi, xihadi, ezani, urdhërimi për të mirë dhe ndalimi nga e keqja, si dhe me dispozitat e tjera të fesë islame. Kjo periudhë zgjati dhjetë vjet, e pas kësaj ai ndërroi jetë, salavatet dhe selamet e Allahut qofshin mbi të, ndërsa feja e tij mbeti përgjithmonë. (2)

Kjo pra, është feja e tij! Nuk ka mirësi veçse ai e udhëzoi umetin për tek ajo, dhe nuk ka ndonjë të keqe veçse ai i ndaloi prej saj.

Mirësia të cilën ai ﷺ ia tregoi popullit (umetit) është teuhidi dhe ç' do gjë që Allahu i Madhëruar e do dhe është i kënaqur me të, ndërsa e keqja prej së cilës ai ﷺ ndaloi është shirku dhe ç' do gjë që Allahu i Madhëruar e urren dhe e refuzon.

(3)

Ndalesat më të mëdha

Shirku i madh:

Nxjerr prej Islamit.

Shirku i vogël:

Nuk nxjerr prej Islamit.

Mëkatet e medhaja:

ç' do veprim që i nënshtrohet një dënimi të veçantë.

Mëkatet e vogla:

ç' do veprim i ndaluar që nuk i nënshtrohet një dënimi të veçantë.

Allahu i Madhëruar e dërgoi atë ﷺ për mbarë njerëzimin dhe e bëri obligim bindjen ndaj tij për xhindët dhe njerëzit. Argument është Fjala e Allahut të Madhëruar:

"Thuaj: "O njerëz! Vërtet që unë jam sjellë tek ju të gjithë si i Dërguar i Allahut." [El Araf, 158].

(1)

Allahu i Madhëruar e plotësoi me të fenë. Argument është Fjala e Allahut të Madhëruar:

"Këtë ditë Unë e përsosa fenë tuaj për ju, plotësova Mirësinë Time mbi ju dhe zgjodha për ju Islamin fe." [El Maide, 3]. (2)

Argument për vdekjen e të Dërguarit të Allahut ﷺ është Fjala e Allahut të Madhëruar:

"Sigurisht që ti do të vdesësh dhe padyshim që edhe ata do të vdesin, pastaj ditën e Ringjalljes, para Zotit tuaj do të zihen me fjalë njëri me tjetrin."

[Ez

Zumer, 30-31].

(1) Profeti ﷺ u dërgua për gjithë njerëzimin. Për shkak të kësaj, të gjitha legjislacionet e tjera që erdhën para tij u shfuqizuan. Hebrejtë dhe të krishterët në kohën e Profetit ﷺ dhe në kohën tonë, nëse mesazhi i islamit i arrin ata dhe nuk e pranojnë atë, konsiderohen mosbesimtarë, edhe nëse ata janë në të njëjtën fe të Musës ﷺ dhe të Isës ﷺ, argument për këtë është:

1- Thënia e Tij:

"Thuaj: "O ihtarët e Librit, ejani të biem në një fjalë të përbashkët mes nesh dhe jush: se do të adhurojmë vetëm Allahun, se nuk do t'i shoqërojmë Atij asgjë (në adhurim) dhe se nuk do ta mbajmë për zot njëri-tjetrin, në vend të Allahut!" Nëse ata nuk pranojnë, atëherë thuaju: "Dëshmoni se ne i jemi nënshtruar Allahut!"

(Kur'an 3: 64).

2- Thënia e Tij:

"Luftojini ata që nuk besojnë në Allahun e as në Ditën e Fundit, që nuk e marrin për të ndaluar atë që e ka ndaluar Allahu dhe i Dërguari i Tij, dhe ata, midis atyre që u është dhënë Libri, që nuk e pranojnë fenë e vërtetë, derisa të japin xhizjen (taksën) me dorën e tyre, duke qenë të përulur. " (Kur'an 9:29).

3- Thënja e Profetit ﷺ:

" Beto hem tek Ai, në Dorë e të Të cilit është shpirti im, nuk ka një hebre apo të krishter që dëgjon për mua dhe pastaj vdes dhe nuk beson në atë me të cilën jam dërguar, përveç se do të jetë nga banorët e Zjarrit.

(Transmeton Muslimi).

(2) Ky ajet është një provë kundër atyre që shpikin në fe.

1- I gjithë njerëzimi do ta shijojë vdekjen pa përjashtim, dhe do të ringjallen me një ditë të madhe, ajo është Dita e Gjykimit, dhe prej aty do të gjykohen, dhe pastaj ose do të shpërblehen ose do të ndëshkohen për veprimet e tyre.

2- Dhe kushdo që mohon ringjalljen dhe gjykimin, nuk ka besuar, sepse ai ka mohuar një shtyllë nga shtyllat e besimit.

3- Nuhu është i Dërguari i parë, argument është thënia e Tij:
"Ne të kemi shpallur ty, ashtu siç i shpallëm Nuhut dhe profetëve pas tij".

Profeti i parë është Ademi ﷺ
 Profeti ﷺ u pyet nëse Ademi ishte një profet? Ai tha:

"Një profet që i foli Allahu"

(Ibn Hiban).

Profeti dhe i Dërguari i fundit është Muhamedi ﷺ. Prova është thënia e Allahut: **"Muhamedi nuk është babai i asnjërit prej njerëzve tuaj, por ai është i Dërguari i Allahut dhe vula e profetëve, dhe gjithsesi Allahu është i Gjithëdijshëm për ç'do gjë"** (Kur'an 33:40)

Pra, kushdo që pretendon të jetë profet ose i dërguar pas profetit Muhamed ﷺ, atëherë ai është gënjeshhtar dhe jobesimtar, dhe kushdo që i beson atij që pretendon të jetë profet, edhe ai është jobesimtar sikur pretenduesi.

Të gjithë njerëzit do të vdesin e më pas do të ringjallen. Argument është Fjala e Allahut të Madhëruar:

"Prej asaj (tokës) Ne iu krijuam ju, e do t'ju kthejmë përsëri në të, e prej saj do t'ju nxjerrim edhe një herë." [Ta Ha, 55].

Gjithashtu Fjala e Tij:

"Dhe Allahu ju ka nxjerrë prej (dheut të) tokës. Pastaj Ai do t'ju kthejë në të dhe do t'ju nxjerrë përsëri prej saj." [Nuh, 17-18].

Dhe pas ringjalljes njerëzit do të llogariten dhe do të shpërblehen për punët e tyre. Argument është Fjala e Allahut të Madhëruar:

"Për t'i shpërblyer ata që bënë keq me të keqen e tyre dhe për t'i shpërblyer ata që bënë mirë me të mirën e tyre." [En Nexhm, 31] **(1)**

Kush e përgenjështon (mohon) ringjalljen ai ka bërë kufër. Argument është Fjala e Allahut të Madhëruar:

"Ata që nuk besuan, mendojnë se kurrë nuk do të ringjallen. Thuaju: Po! Për Zotin tim! Ju padyshim që do të ringjalleni, pastaj ju do të njoftoheni për çfarë punuat dhe kjo është mjaft e lehtë për Allahun."

[Et Tegabun, 7]. **(2)**

Allahu i Madhëruar i dërgoi të gjithë të dërguarit si përgëzues dhe qortues. Argument për këtë është Fjala e Allahut të Madhëruar:

"Të Dërguar si përgëzues dhe si paralajmërues ashtu që pas dërgimit të dërguarve njerëzit të mos kenë fakt (arsyetim) para Allahut." [En Nisa, 165].

I pari prej tyre (të dërguarve) është Nuhu ﷺ dhe i fundi është Muhammedi ﷺ. Argument për këtë është Fjala e Allahut të Madhëruar:

"Ne të kemi shpallur ty sikurse i patëm shpallur Nuhut dhe lajmëtarëve pas tij."

[En Nisa, 163]. **(3)**

Allahu i Madhëruar e ka bërë detyrë për të gjithë robërit e Tij që ta mohojnë tagutin dhe t'i besojnë Atij. Ibën el Kajim (Allahu e mëshiroftë!) ka thënë:

"Taguti është ç' do gjë në lidhje me të cilin njeriu i ka kaluar kufijtë duke e adhuruar atë, duke e pasuar apo duke iu bindur."

Tagutët janë shumë e më kryesorët janë pesë:

1. Iblisi, mallkimi i Allahut qoftë mbi të!
2. Kush adhurohet dhe ai është i kënaqur me këtë adhurim.
3. Kush i fton njerëzit në adhurimin e vetvetes.
4. Kush pretendon se di diçka nga e fshehta.
5. Kush gjykon me tjetër gjë përveç asaj që ka zbritur Allahu.

Argument është Fjala e Allahut të Madhëruar:

"Nuk ka detyrim në fe. Vërtet, Rruga e drejtë është bërë e qartë nga rruga e gabuar. Kushdo që mohon tagutin dhe beson në Allahun, atëherë ai është kapur për mbajtësin më të sigurt që nuk thyhet kurrë."

[El Bekare, 256].

Ky pra, është edhe kuptimi i fjalës **"La ilahe il lAllah"**

Argument nga hadithi:

"Kreu i ç' do çështjeje është Islami, shtylla e tij është namazi ndërsa kulmi i tij është xhjadi (përpyekja) në rrugën e Allahut."

Allahu i dërgoi Profetët dhe të Dërguarit si përgëzues dhe paralajmërues; të gjithë duke thirrur në Teuhid dhe duke luftuar kundër Shirkut dhe hyjnive të rreme në të gjitha format e tij.

Argument është thënia e Tij: **"Ne i dërguam secilit popull një të dërguar,(që u thoshte):" Adhurojeni Allahun , dhe shmangjuni Tagutit"**

(Kurani 16:36)

që do të thotë t'i vendosni këto hyjnitë e rreme në njëren anë dhe te vendoseni në anën e kundërt. Kjo është mënyra më e mirë për të qëndruar larg tyre dhe për të liruar veten nga shirku dhe pasuesit e tij.

Allahu e ka bërë të detyrueshme për të gjithë adhuruesit e Tij që të mohojnë hyjnitë e rreme dhe të kenë besim tek Allahu, pra së pari duhet mohuar hyjnit e rreme para besimit në Allahun **"... Pra, kushdo që mohon Tagutin dhe beson në Allahun..."** (Kur'ani 2: 256).

Taguti është: *ç' do gjë në lidhje me të cilin njeriu i ka kaluar kufijtë duke e adhuruar atë (siç janë gurët dhe drurët), duke e pasuar atë (siç janë dijetarët e këqinjë) apo duke iu bindur (bindja e prijësve në mëkate)*

Tagutat janë të shumtë por kokat e tyre janë pesë.

1. Iblisi, mallkimi i Allahut qoftë mbi të!
2. Kush adhurohet dhe ai është i kënaqur me këtë adhurim.
3. Kush i fton njerëzit në adhurimin e vetvetes.
4. Kush pretendon se di diçka nga e fshehta.
5. Kush gjykon me tjetër gjë përveç asaj që ka zbritur Allahu.

Mosgjykimi me ligj të Allahut ka shtjellim

Kufr i madh:

Nëse beson që ligjet njerëzore janë sikur ligjet e Allahut, apo edhe më të mira.

Kufr i vogël:

Nëse beson se gjykimi me ligje të tjera përveç ligjit të Allahut është i kotë, por ai gjykon me to për shkak të dëshirave të tij, dashurisë për udhëheqje ose për arsye të tjera të ngjashme.

Ibn Kajimi e ka ndarë Xhihadin (përpjekjen) në katër kategori

Xhihadi ndaj Nefsit (Vetes):

Bëhet me dituri, me vepër, me thirrje në rrugë të Allahut dhe me durim.

Xhihadi ndaj Shejtanit:

Bëhet duke i lënë dyshimet (mosbesimin, risitë) dhe duke i lënë epshet (mëkatet e mëdha dhe të vogla).

Xhihadi ndaj jobesimtarëve dhe hipokritëve:

Bëhet me zemër, me gjuhë, me pasuri dhe vetveten.

Xhihadi ndaj të padrejtëve, ndaj bidatçive (risimtarëve) dhe ndaj të keqes:

Bëhet me dorë, gjuhë dhe me zemër.

Përmbyllja

Është e domosdoshme për ç' do njeri të mençur që të meditojë këtë tekst të këtij libërthi dhe ti kushtojë një kujdes të veçantë, si shkak i asaj që përmban prej parimeve madhështore të cilat njeriut i nevojiten kur të futet në varr.

Është njohja e Allahut, Profetit të Tij dhe fesë Islame me argumente. (Tre Parimet Themelore)	Dituria	Katër Pikat e Rëndësishme dhe argumenti i tyre (Surja Asr)
<i>"Thërret dituria për vepër, nëse i përgjigjet ajo ngel, përndryshe ajo ikën"</i> <i>'Dhe dijetari që nuk vepron me diturin e tij do të dënohet para adhuruesit të idhujve'.</i>	Veprimi me të	
Kushtet e Thirrjes (daveetit): Sinqeriteti, Dituria islame, njohja e gjendjes së personit që e thërret, urtësia dhe durimi.	Thirrja në të	
Gjëja e parë në të cilën thërret është Teuhidi, ajo është thirrja e të gjithë Profetëve, pra shkalla më e lartë e thirrjes është Teuhidi dhe lënia e Shirkut.		
Durimi për t'iu bindur Allahut siç është "Namazi", durimi ndaj mëkateve për të mos i vepruar ato, siç është "kamata", dhe durimi gjatë fatkeqësive, siç është "varfëria".	Durimi	
Durimi në kërkimin e diturisë, pastaj në veprimin me të dhe pastaj në Davet (Thirrje).		
Teuhidi i Zotërimit dhe Teuhidi i Emrave dhe Cilësive	Tri çështjet e rëndësishme	
Teuhidi i Adhurimit (Sinqeriteti), Allahu nuk është i kënaqur që ndokush të shoqërohet me Të në adhurimin e Tij; qoftë engjëll, apo profet.		
Distancimi nga shirku dhe njerëzit e tij; me zemër (urrejtja e mosbesimtarëve), me gjuhë ("Thuaj:" O mohues, unë nuk adhuroj atë që adhuron") dhe me veprime (duke mos marrë pjesë në festat, manifestimet e tyre dhe duke mos i imituar).		

Tre Parimet Themelore (Në përmbledhje janë: 'Pyetjet e Varrit'), argumentet e tyre, pse mësojmë Teuhidin? Pse i studiojmë tre parimet themelore? Cila është dobia e studimit të tyre?

<p>(Hanifi): Është feja e cila anashkalon shirkun dhe orientohet nga Njeshmëria dhe Singëriteti.</p>	<p>Arsyeja pse mësojmë Teuhidin</p>	<p>Tre Parimet Themelore (Në përmbledhje 'Pyetjet e Varrit'), provat e tyre, pse studiojmë Teuhidin? Pse i studiojmë tre parimet themelore? Cila është dobia e studimit të tyre?</p>
<p>Teuhidi gjuhësisht: të veçosh diçka Fetarisht: Të veçosh Allahun me atë që është specifike për Të: Zotërimi, Adhurimi ndaj Tij, Emrat dhe Cilësitë e Tij. Llojet e tij janë tre:</p>		
<p>1. Teuhidi i Zotërimit: Të veçosh Allahun me veprimet e Tij, veçimi i Allahut si Krijues, Sundues dhe Menaxhues i Universit 2. Teuhidi i Adhurimit: Veçimi i Allahut me veprat e robërve. 3. Teuhidi i Emrave dhe Cilësive të Allahut: Të veçuarit e Allahut me atë që Ai e ka emëruar dhe përshkruar Vetën në Librin e Tij ose në thëniet e të Dërguarit të Tij ﷺ, kjo duke e pohuar atë që Ai ka pohuar për Vetën dhe duke mohuar atë që Ai e ka mohuar për Vetën: pa e shtrembëruar kuptimin e tyre, pa i mohuar ato, pa i përshkruar ato dhe pa i përngjasuar.</p>		
<p>Shirk është adhurimi i diçkaje tjetër përveç Allahut, ose së bashku me Të. Është mëkati më i madh në tokë</p>		
<p>Njohja e Allahut të Lartësuar: Kush është Zoti yt? Si e njoh Allahun? Zoti është ai që duhet adhuruar, llojet e adhurimeve, dispozita për atë që dedikon ndonjë adhurim për dikënd tjetër përveç Allahut me argument.</p>	<p>Tre Parimet Themelore</p>	
<p>Njohja e fesë islame me argumente, definicioni i Islamit, shkallët e fesë, shtyllat e Islamit, definicioni i Shehadetit, shtyllat e Besimit, degët e Besimit, Ihsani, argumenti për shkallët e fesë</p>		
<p>Njohja e të Dërguarit: prejardhjen e tij, lindjen, moshën, profetësia dhe dërgesa e tij, vendi i tij, urtësia e dërgimit të tij, koha që ai ftoi në Teuhid, ngritja e tij në qiej, ku dhe kur namazi u obligua mbi muslimanët? Shpërngulja, dispozita dhe koha e tij. Kur u zbrit pjesa tjetër e legjislacionit? Periudha e Thirtjes, vdekja e tij, çfarë përmban feja me të cilën ka ardhur, përfshirja e profetësisë së tij gjithë njerëzit dhe xhinët, plotësimi i fesë dhe përsosja e dhuntisë.</p>		

Ringjallja pas vdekjes dhe Llogaria për veprat, mosbesimi i atyre që e mohojnë ringjalljen, misioni i të Dërguarve dhe Thirrja e tyre, i dërguari i parë dhe i fundit, dy shtyllat e Teuhidit: mohimi i Tagutit dhe besimi në Allahun, definicioni i Tagutit, kokat e Tagutëve, përshkrimin se si të mohohet Taguti, kuptimi i thënies "La ilahe il-Allah", islami është kreu i çështjes, shtylla e fesë është namazi, kulmi i fesë është përpjekja në rrugë të Allahut (Xhihadi).			Përmbyllje
Bëhet me ato që janë përmendur në Suren El Asr (Dituria, veprimi me të, thirrja në të dhe durimi).	Xhihadi ndaj vetes	Llojet e Xhihadit (Përpjekjes)	
Shirku i madh (nxjerr nga islami) dhe shirku i vogël.	Dyshimet		
Inovacionet (shpikjet) në fe.			
Mëkatet e mëdha (ç' do mëkat që ka një dënim të veçantë)	Epsheet		
Mëkatet e vogla (ç' do ndalim që nuk ka një dënim të veçantë)			
Me zemër, fjalë, vepra dhe pasuri	Xhihadi ndaj Jobesimtarëve dhe Hipokritëve		
Me zemër, fjalë dhe vepra	Xhihadi ndaj padrejtësive dhe shpikjeve		
<p>Është ç' do gjë në lidhje me të cilin njeriu i ka kaluar kufijtë duke e adhuruar atë (siç janë gurët dhe drurët), duke e pasuar atë (siç janë dijetarët e këqinjë) apo duke iu bindur (bindja e prijësve në mëkate). Tagutat janë të shumtë, por kokat e tyre janë pesë: Ibliisi, mallkimi i Allahut qoftë mbi të, kush adhurohet dhe ai është i kënaqur me këtë adhurim.</p> <p>Kush i fton njerëzit në adhurimin e vetvetes, kush pretendon se di diçka nga e fshehta. kush gjykon me tjetër gjë përveç asaj që ka zbritur Allahu..</p>		Tagut	
Allahu e di më së miri salavatet dhe selamet qofshin mbi Muhamedin, mbi familjen dhe shokët e tij.			

Test rreth Parimeve Themelore

Zgjidhni përgjigjen e saktë mes kllapave.

- 1- Autori i Tre Parimeve Themelore është: (Muhammed ibn Sulejman Temimi - Muhammed ibn AbdulVehab - gjithë më sipër).
- 2- Tre Parimet Themelore janë shkurtimisht pyetjet e varrit (E vërtetë – E gabuar).
- 3- Autori lutet për lexuesin në këtë libër (dy vende - tre vende).
- 4- Librat e autorit dallohen për (fjalorin e lehtësuar, përgjithësimin pastaj detajimin - argumentet nga Kurani dhe Suneti - lutjet ndaj nxënësit të dijes - refuzimet ndaj dyshimeve bashkëkohore - komentet e shumta - sjelljen pyetjeve të rëndësishme pastaj përgjigjen ndaj tyre - pranimin që Allahu u ka bërë librave të autorit tek njerëzit- të gjitha më lart).
- 5- Tre Parimet Themelore mund të ndahen në (5 - 6) kapituj.
- 6- Mësimi i Teuhidit është një (detyrim i përbashkët - detyrim individual).
- 7- Dëshmia për katër pikat e rëndësishme është Surja (El Asr - El ihlas).
- 8- Kushdo që mëson, por nuk vepron me të, imiton (të krishterët - hebrejtë - të gjithë më lart).
- 9- Durimi ndahet në (dy - tre) pjesë.
- 10- Kuptimi i deklaratës së imam Shafiut për suren El Asr është: (mjafton për ngritjen e argumentit - mjafton për të gjitha Suret e tjera të Kuranit).
- 11- Kushdo që beson vetëm në një nga llojet e Teuhidit, nuk konsiderohet të jetë Njësues (E vërtetë - E gabuar).
- 12- Distancimi nga shirku dhe njerëzit e tij bëhet me (zemër, fjalë dhe vepra - duke u distancuar nga veprimet dhe ata që i bëjnë ato - të gjitha më lart).

- 13-** Kuptimi i “vendfaljet” në thënien e Allahut: "Sigurisht që “vendfaljet” i përkasin Allahut" është: (xhamitë e ndërtuara - pjesët e trupit me të cilat bëjmë sexhde - e gjithë toka- të gjitha më lart).
- 14-** Rruga e të parëve tanë të mirë është (së pari argumentohen pastaj, formojnë bindje - së pari formojnë bindje, pastaj argumentohen).
- 15-** Të devijuarit nga dijetarët muslimanë imitojnë (hebrenjtë - të krishterët).
- 16-** Të devijuarit nga adhuruesit muslimanë imitojnë (hebrenjtë - të krishterët).
- 17-** Tri pikat e rëndësishme janë Tre Parimet Themelore (E vërtetë – E gabuar).
- 18-** Lutja ndahet në (lutja e adhurimit dhe lutja e kërkesës - lutja me gjuhën e gjendjes dhe lutja me gjuhën e shprehjes).
- 19-** Lutja e kërkesës ndahet në (dy - katër) pjesë.
- 20-** Njerëzit sa i përket marrjes së shkaqeve janë ndarë në: (dy ekstreme dhe mesatarë – shkaqe që janë shirk i madh, shirk i vogël apo të lejuara).
- 21-** Është e lejueshme të kërkohet ndihmë prej krijesave (pa kufizim - në atë që ata mund ta bëjnë - me katër kushte).
- 22-** Kuptimi i 'La ilahe il-Allah' është: (Allahu është i aftë të krijojë - nuk ka të adhuruar përveç All-llahut – nuk ka të adhuruar me të drejtë përveç All-llahut – të gjitha).
- 23-** Uniteti i feve është: (e lejuar – mëkat i madh - kufr).
- 24-** Argumentet për ekzistencën e Allahut janë (shumë - katër).
- 25-** A kanë zemër engjëjt? (Po - Jo).
- 26-** Raporti midis besimit dhe Teuhidit është: besimi është i përgjithshëm dhe Teuhidi është pjesë e saj (E vërtetë – E gabuar).
- 27-** Shtyllat e besimit janë (5 - 6 - 8).

- 28- Idhujtarët ia kushtojnë një pjesë të adhurimit të tyre Allahut (E vërtetë – E gabuar).
- 29- Ai që adhurohet përveç Allahut, ndërkohë që nuk është i kënaqur me këtë, është (një Tagut, nuk është një Tagut).
- 30- Të veçuarit e Allahut me rregullimin e universit dhe zbritjen e shiut është prej Teuhidit të ... (Adhurimit - Zotërimit - Emrave dhe Cilësive).
- 31- Ajo që e rrënon themelin e Teuhidit është (shirk i madh - shirk i vogël - risitë).
- 32- Obligimi më i madh është që t'u bindemi prindërve (E vërtetë – E gabuar).
- 33- Mëkatet më të mëdha janë kurorëshkelja / kurvëria dhe vrasja e një shpirti që Allahu e ka ndaluar vrasjen e tij (E vërtetë – E gabuar).
- 34- Mi'raxhi është udhëtimi i Profetit ﷺ, nga Meka në Jeruzalem.(E vërtetë - E gabuar)
- 35- Profeti ﷺ u dërgua (për popullin e tij - për të gjithë njerëzit)
- 36- Profeti ﷺ (ka vdekur - profetët nuk vdesin).
- 37- Kushdo që mohon Ringjalljen ka bërë Kufr (të madh - të vogël).
- 38- Feja e Profetëve (është një - ç' do Profet ka fenë e vet).
- 39- Hixhreti është (i pavlefshëm pas çlirimit të Mekës - i vlefshëm deri në Ditën e Gjykimit).
- 40- Hixhreti është (shpërngulja nga një vend jobesimtarë në një vend islam - lënja e asaj që Allahu e ka ndaluar).
- 41- Feja e islamit është e plotë me përjashtim të ëndrrave të të drejtëve - (E vërtetë – E gabuar).

- 42- Dedikimi i çfarëdo lloj adhurimi dikujt tjetër përveç Allahut është (shirk i madh – shirk i vogël).
- 43- Është e domosdoshme që të bëjmë dallimin midis veprës dhe vepruesit (E vërtetë -E gabuar).
- 44- Profeti (Nebij) i parë është (Nuhu ﷺ - Ademi ﷺ)
- 45- Profeti ynë ﷺ është (profet - i dërguar).

Përputhni Listën A me Listën B

Lista A	#	#	Lista B
Teuhidi gjuhësisht		1	Ahmedi ka thënë: "Kur të shoh një jobesimtar, i mbylli sytë nga frika se po shoh armikun e Allahut"
Teuhidi fetarisht		2	Përfshin besimin në gjithçka që do të ndodhë pas vdekjes
Teuhidi i adhurimit		3	Është shprehje me gjuhë, bindje me zemër, veprim me gjymtyrë, shtohet me vepra të mira dhe pakësohet me mëkate
Teuhidi i Zotërimit		4	Islami, Imani dhe Ihsani
Teuhidi i Emrave dhe Cilësive		5	Për Allahun dhe për të tjerët përveç Allahut
Hanifi		6	E obligueshme, e lejuar dhe e ndaluar
Thirrja dhe urdhëri i parë në Kuran		7	Fetare dhe universale
Ortaku (Nidd)		8	Pyetjet e varrit
Khashjeh		9	Dituri, vepër, thirrje dhe durim
Teuekul		10	Singeriteti dhe ndjekja e Sunetit
Dy kushtet për pranimin e veprave		11	Varësia e vërtetë ndaj Allahut e shoqëruar me lidhje të fortë ndaj Tij, duke mos i anashkaluar shkaqet e ligjësuara.
Përmbledhje e katër pikave të rëndësishme		12	Është frika e bazuar në dituri për madhësitinë e atij që i frikësohesh dhe fuqinë e plotë të tij

Përmbledhje e tri pikave të rëndësishme	13	Është i ngjashmi, i përafërti, i shëmbëllyeshmi
Përmbledhje e Tre Parimeve Themelore	14	Në Suren El Bekare
Shkaqet ndahen në:	15	Është feja e cila është e distancuar nga shirku, e orientuar nga Singëriteti, Teuhidi dhe Besimi
Zotimet ndahen në:	16	Veçimi i Allahut me atë që Ai e ka emëruar dhe përshkruar Vetën në Librin e Tij ose në thëniet e të Dërguarit të Tijﷺ. Kjo bëhet duke pohuar atë që Ai ka pohuar për Vetën dhe duke mohuar atë që Ai e ka mohuar për Vetën pa e shtrembëruar kuptimin e tyre, pa i mohuar ato, pa i përshkruar ato dhe pa i përngjasu me cilësitë e krijesave.
Kurbani ndahet në:	17	Të veçosh Allahun me adhurim
Frika ndahet në:	18	Veçimi i Allahut si Krijues, Sundues dhe Menaxhues i universit.
Islam	19	Veçimi i Allahut me atë çfarë është specifike për të.
Nivelet e fesë	20	Të veçosh diçka
Imani (Besimi)	21	Lindja e diellit nga perëndimi ose afrimi i vdekjes
Besimi në Ditën e Fundit përbëhet nga:	22	Është ç' do gjë në lidhje me të cilin njeriu i ka kaluar kufijtë duke e adhuruar atë duke e pasuar atë apo duke iu bindur.
Prej realizimit të distancimit nga shirku është	23	Teuhid i Zotërimit, i Emrave dhe Cilësive, i adhurimit dhe largimi i vetes nga Shirku dhe njerëzve e tij
Koha kur pendimi nuk është më i vlefshëm	24	Dorëzimi (nënshtrimi) ndaj Allahut me teuhid (me njësim) dhe nënshtrimi ndaj Tij me bindje si dhe largimi prej idhujtarisë (shirkut) dhe idhujtarëve.
Tagut	25	Ajo që adhurohet përveç Allahut dhe ka një formë fizike të tillë si idhujt etj.

Katër Parimet

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Të gjitha lavdërimet dhe falenderimet i takojnë Allahut, Atë e falenderojmë, dhe vetëm prej Tij falje dhe ndihmë kërkojmë.

Kërkojmë strehim tek Allahu nga e keqja e vetes dhe nga e keqja e veprave tona. Këdo që Allahu e udhëzon, askush nuk mund ta devijojë dhe këdo që Ai e devijon askush nuk mund ta udhëzojë. Dëshmoj se nuk ka asnjë të denjë për adhurim përveç Allahut i Cili është i vetëm, pa partnerë, dhe dëshmoj se Muhamedi është rob dhe i Dërguar i Tij.

Hyrje

Autori i këtij libri

Dijetari i islamit dhe ripërtëritësi i thirrjes në Teuhid (njëshmëri të Allahut), imam Ebu Husejn Muhammed ibn Sulejman Temimi. U lind më 1115H dhe vdiq në 1206H

“Katër Parimet” është teksti i dytë që mësohet gjatë vargut të teksteve për nxënësin e diturisë. Këtij teksti i është kushtuar rëndësi për disa shkaqe, prej tyre:

Ndjekja e shembullit të dijetarëve të gjeneratave të arta

Këshilla e dijetarëve tanë për mësimin e tij

Sepse është shkurtesë e librit: “Largim të dyshimeve”

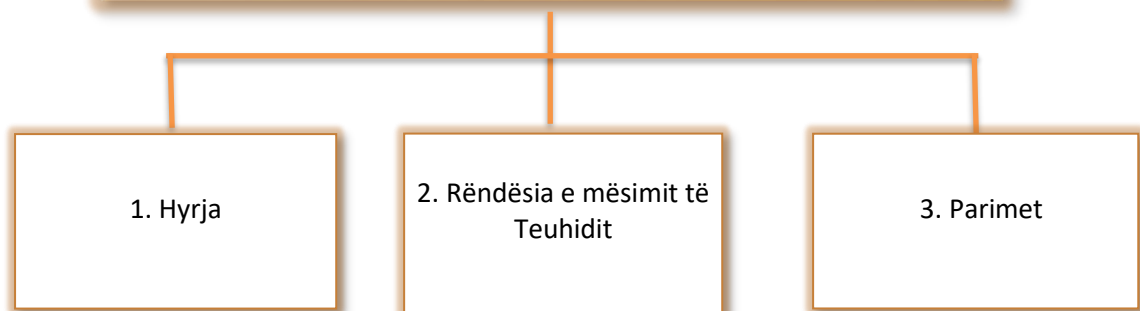
Në të ka refuzim për idhujtarët e kohës sonë

Fillohet me të para fillimit me librin “Largim të dyshimeve”, në mënyrë që mos të kaplojë studentin ndonjë dyshim.

Përmbajtja e Katër Parimeve

Ndahet ky libërth në tri pjesë:

Së pari: Hyrja (Shenjat e lumturisë)

Në emër të Allahut të Gjithmëshirëshmit MëshirëPlotit (1)

Lus Allahun, më Bujarin, Zotin e Fronit Madhështor, që të bëj nga të afërtit e Tij në këtë botë dhe në Jetën e Përtejme (2), dhe të bëjë Mubarek (të dobishëm) kudo që të jesh (3).

(1) Shkaku që autori filloi tekstin me emrin e Allahut

1. Duke ndjekur shembullin e librit të Allahut dhe të Profetëve (paqja qoftë mbi ta)

2. Ndjekja e shembullit të paraardhësve tanë të drejtë nga dijetarët e islamit; ata gjithmonë fillonin librat e tyre në emër të Allahut

3. Kërkim i bekimit (rritje në mirësi) prej Allahut, më Fisnikut.

(2) Pas përmendjes së emrit të Allahut, autori filloi hyrjen me lutje ndaj kërkuesit të diturisë siç e ka zakon, ky është fakt që tregon zellin e tij dhe dashurinë e tij për kërkuesit e diturisë, duke lutur Allahun që ata ti kaplojnë çdo mirësi.

(3) Të afërtit e Allahut janë ata që kanë bashkuar midis besimit dhe devotshmërisë:

Ka thënë dijetari i islamit ibn Tejmije: "Kush është besimtarë i devotshëm ai është i afërt i Allahut (i dashur i Tij)"; argument për këtë është thënia e Allahut (kuptimi i tij):

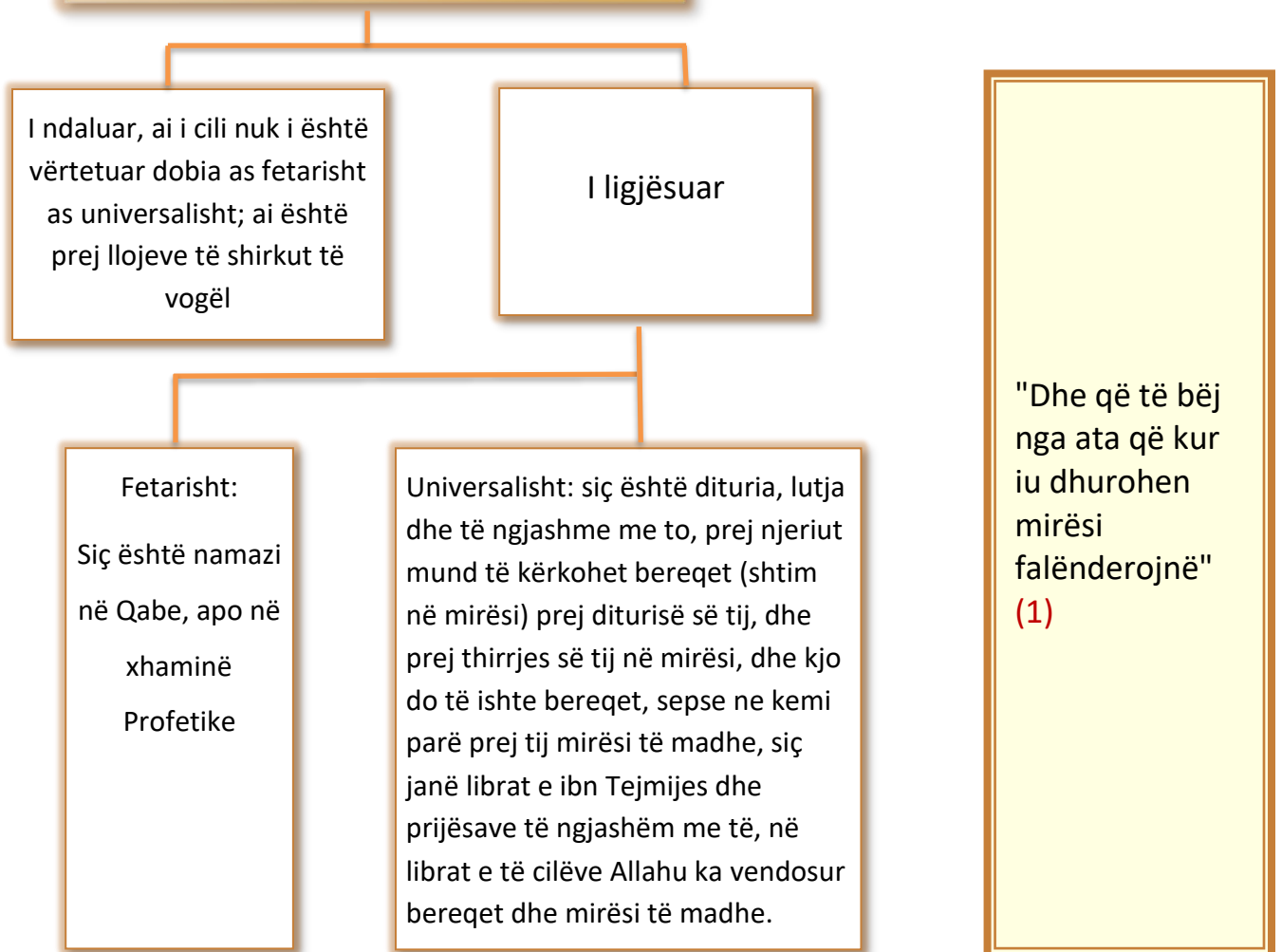
"Vërtetë për të afërtit e Allahut nuk ka frik, e as nuk kanë për ç'farë të brengosen, ata të cilët besuan dhe ishin të devotshëm." [Junus : 62; 63]

Mirësia (bereqeti) është shtimi dhe zhvillimi.

"Teberruk" është: kërkimi i bereqetit.

"El Mubarek" është ai që i shihet mirësia kudo që është.

"Teberruk" ndahet në dy kategori:

(1) Mirësia është sprovë dhe argumentet për këtë janë të shumta, prej tyre:

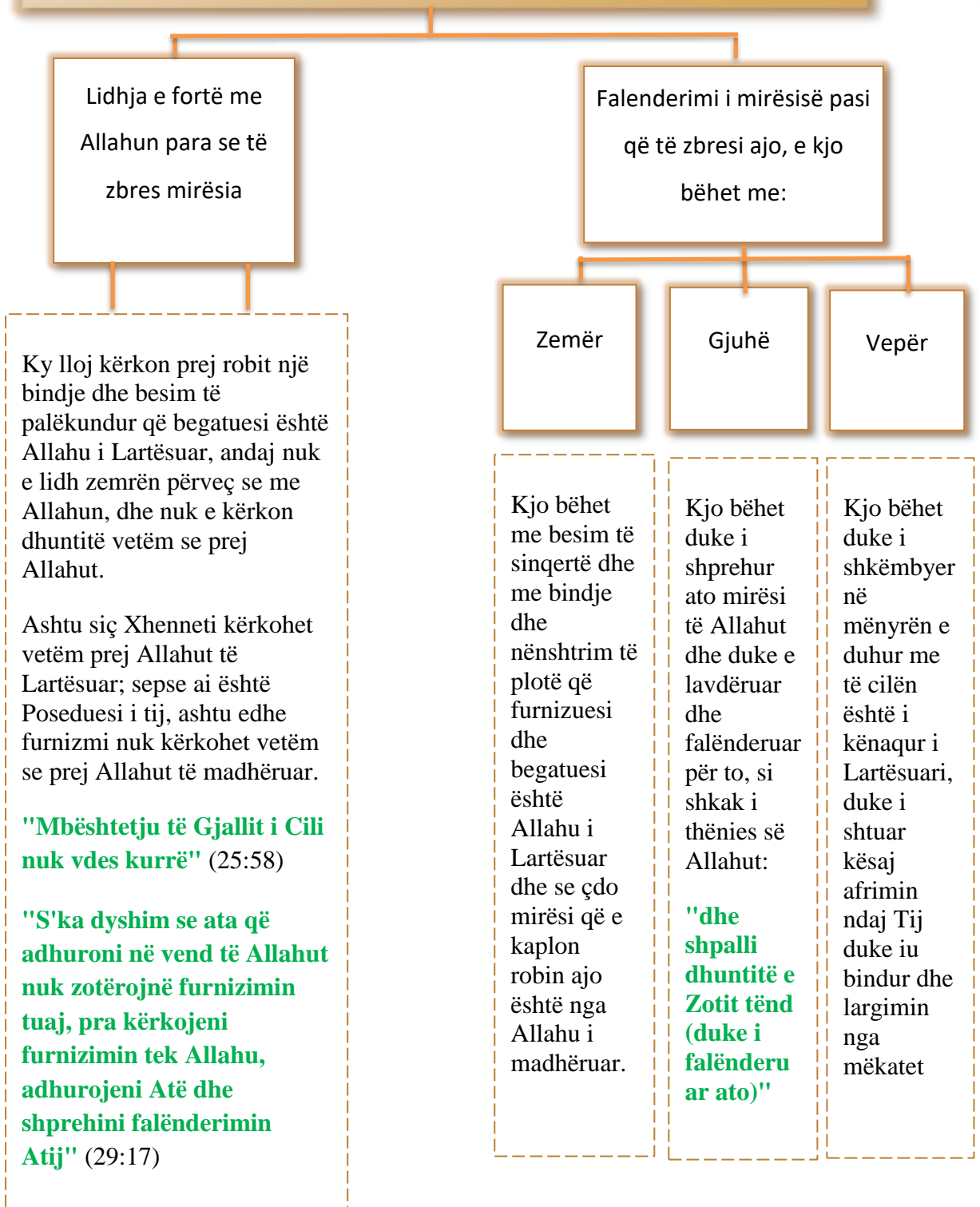
"Ne do t'ju provojmë ju me të keqen dhe me të mirën" (21:35)

"Kur (Sulejmani) e pa të vendosur para tij (fronin e Belkisës), tha: "Kjo është nga dhuntitë e Zotit tim, për të më provuar a jam mirënjohës apo mohues. Kush falënderon, e bën për të mirën e vet e, kush mohon, (ta dijë se) Zoti im është i Vetëmjaftueshëm dhe Fisnik." (27:40)

"Për sa i përket njeriut, kur Zoti i tij e sprovon atë, duke e ngritur lart dhe duke i dhënë mirësi, ai thotë: "Zoti im më ka nderuar." (89:15)

Po ashtu hadithi: "Tre persona nga bijtë e Izraelit dëshirojnë Allahu që ti sprovujë..."

Mirësia (dhuntia) ndërlidhet me Njëshmërinë e Zotërimit dhe Njëshmërinë e Adhurimit dhe falenderimi i saj ndahet në dy kategori:

Dhe që të bëjë nga ata që kur sprovohen durojnë (1), dhe kur mëkatojnë kërkojnë falje

(1) Sepse durimi është obligim me konsensusin e të gjithë muslimanëve.

Njerëzit gjatë goditjes së fatkeqësive në këtë botë ndahen në katër kategori:

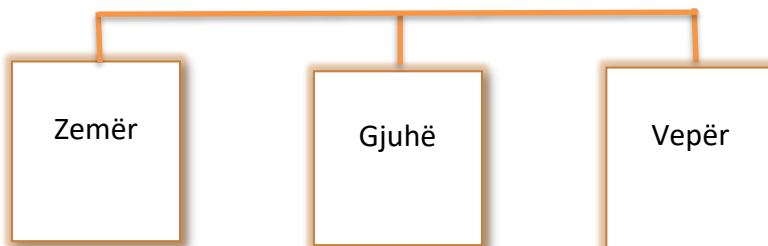
I hidhëruar

Durimtar

I kënaqur

Falënderues

1. **Hidhërimi** ndaj përcaktimit është haram, dhe prej mëkateve të mëdha, e ajo bëhet me:

- **Hidhërimi** me zemër: Ka thënë ibn Kajimi disa fjalë që kuptimin e kanë: "Disa njerëz nuk kanë guxim që ta shprehin hidhërimin me gjuhët e tyre, mirëpo shpirti i tij i cili është midis dy skajeve të tij dëshmon për këtë, duke menduar keq për Zotin e tij, duke thënë: më ka bërë padrejtësi Zoti im, më ka privuar Zoti im...etj. "
 - Hidhërimi me gjuhë: bëhet duke bërtitur apo duke vajtuar, apo duke thirrur mjerim, mallkim apo duke ofenduar.
 - Hidhërimi me gjymtyrë: bëhet duke i goditur faqet, duke i shqyer rrobat, apo duke i nxjerr flokët.
2. **Durimi** (sabri): është obligim, me unanimitetin e muslimanëve. Është obligim që reflektohet në zemër, gjuhë dhe gjymtyrë. Thotë imam Ahmedi: "është përmendur durimi në Kuran në më shumë se nëntëdhjetë vende, ai është obligim me konsensusin e Ummetit, dhe është gjysma e besimit, sepse besimi përbëhet nga dy pjesë, gjysma durim dhe gjysma falënderim." (Mederixh esSelikin e ibn Kajjimit).
3. **Kënaqësia**: është e pëlqyer dhe është shkallë më e lartë se sa durimi.
4. **Falënderimi**: është shkalla më e lartë dhe më e plota.

Dije, Allahu të udhëzoftë që t'i bindesh Atij, se *Hanifija* është feja e Ibrahimit: Kjo është që ta adhuron Allahun duke e praktikuar fenë vetëm për Të, siç tha Ai:

“Unë nuk i krijova xhindët dhe njerëzit për tjetër pos që të më adhurojnë” (1) [Edh Dharijat, 56].

Kur ju të pranoni se Allahu ju ka krijuar për adhurimin e Tij, atëherë ta dini se adhurimi nuk merret në konsideratë si i tillë, përveçse nëse shoqërohet me Teuhid, ashtu siç namazi nuk konsiderohet namaz, përveçse nëse është i shoqëruar me pastrim (*tahara*). Kështu që kur shirku hyn në adhurim, ai e zhvlerëson atë ashtu siç papastërtia e zhvlerëson pastërtinë.

Pra kur ta dini se nëse shirku hyn në adhurimin tuaj ai e çorodit atë, i anulon të gjitha veprat dhe ai që e bën atë përgjithmonë është në Xhehenem, atëherë ju do ta kuptoni çështjen e detyrueshme dhe më të rëndësishmen për ju: njohjen e këtij fakti, me qëllim që Allahu t'ju shpëtojë nga skëterra e të bërit shirk ndaj Tij, për të cilën Ai, më i Lartësuari, tha,

“Vërtet, Allahu nuk fal që t'i shoqërohen Atij ortakë në adhurim, por Ai i fal përveç kësaj (çfarëdo tjetër) për atë që dëshiron.” [en-Nisa 4:116]

Kjo dituri përfshin katër parimet të cilat Allahu, më i Lartësuari, i ka përmendur në Librin e Tij.

Parimi i parë është që të dish se jobesimtarët, të cilët i Dërguari ﷺ i luftoi, e pranonin se Allahu, më i Lartësuari, ishte Krijuesi dhe Rregulluesi i të gjitha çështjeve, por kjo nuk i futi në Islam dhe dëshmi për këtë është thënia e Tij, më të Lartësuarit:

“Thuaj: Kush ju furnizon nga qielli dhe nga toka? Apo kush posedon të dëgjuarit dhe të parit? Dhe kush e nxjerr të gjallin prej të vdekurit dhe e nxjerr të vdekurin prej të gjallit? Ata do të thonë: “Allahu.” Thuaj: “A s’do të frikësoheni atëherë nga dënimi i Allahut (për atë se i përshkruani rival në adhurim Allahut)?” (2) [Junus 10:31]

(1) Autori sqaroi shkakun pse ne mësojmë Teuhidin?

(2) jobesimtarët tek të

cilët është dërguar Muhamedi ﷺ kanë pranuar Allahun si Krijues dhe Zot, megjithatë i Dërguari ﷺ i luftoi ata; pra hasmëria midis tyre dhe Profetit ﷺ ishte në njësimin e Allahut në adhurim, andaj kushdo që dedikon ndonjë adhurim ndaj dikujt tjetër përveç Allahut ai është idhujtar, jobesimtarë.

Parimi i dytë: Ata (idhujtarët) thonë: Ne nuk i lutemi dhe nuk iu drejtohem atyre vetëm se për të kërkuar afrimin (tek Allahu) dhe ndërmjetësimin (përmes tyre tek Allahu).

Dëshmia kundër kërimit të afërsisë (përmes eulijave) është thënia e Tij,

“Dhe ata që marrin mbrojtës krahas Tij (thonë): “Ne i adhurojmë ata vetëm që të na ofrojnë tek Allahu.” Vërtet, Allahu do të gjykojë mes tyre në lidhje me atë për çka ata kundërshtoheshin. Vërtet, Allahu nuk e udhëzon atë që është gënjeshtar dhe jobesimtar.” (1)
[ez-Zumer 39:3]

Dëshmia kundër ndërmjetësimin (përmes eulijave) është thënia e Tij, më të Lartësuarit:

“Dhe ata adhurojnë përveç Allahut gjëra të cilat nuk u sjellin as dëm as dobi, dhe thonë: “Këta janë ndërmjetësuesit tanë tek Allahu.”
[Junus 10:18]

Ndërmjetësimi është dy llojesh:

- Ndërmjetësimi i mohuar dhe
- Ndërmjetësimi i pohuar. (2)

(1) Argumentohen ithtarët e shirkut dhe mosbesimit me atë që ata nuk i adhurojnë këta të cilët i lusin dhe se nuk iu drejtohen atyre vetëm se për të kërkuar afrim dhe ndërmjetësim, mirëpo ata me këtë kanë merituar që i Dërguari ﷺ ti bëjë tekfir (ti shpallë si jobesimtarë) dhe ti luftojë ata.

(2) Ndërmjetësimi (shefati) gjuhësisht rrjedh prej bashkëngjitjes, kurse fetarisht d.t.th: ndërmjetësimi ndaj ndokujt për ti sjellë ndonjë dobi, apo për ti larguar ndonjë dëm.

Llojet e ndërmjetësimi (Shefatit)

I pohuar

Është ajo që kërkohet nga Allahu.

Kushtëzohet për të:

- Leja e Allahut për ndërmjetësimin.
- Kënaqësia e Tij ndaj ndërmjetësuesit dhe
- ndaj të ndërmjetësuarit.

Në atë që ka mundësi krijesa

Lejohet me katër kushte:

- Të jetë i gjallë.
- Të jetë prezentë.
- Të jetë i aftë.
- të merret si shkak.

I mohuar

Është ajo të cilën e ka mohuar Kurani, është ajo që kërkohet prej dikujt tjetër përveç Allahut për çfarë nuk ka mundësi askush përveç Allahut, ky llogaritet shirk i madh.

Pra ndërmjetësimi i mohuar është ai që kërkohet prej dikujt tjetër përveç Allahut në atë çfarë nuk ka mundësi ta realizojë askush përveç Allahut; argument për këtë është:

"O ju që keni besuar, jepni prej asaj që u kemi furnizuar, para se të vij një ditë kur nuk do të ketë as shitje, as miqësi e as ndërmjetësim! Mosbesimtarët, ata janë mizorët!"

2:254

Ndërmjetësimi i pohuar: është ajo që kërkohet prej Allahut, ndërmjetësuesi nderohet me ndërmjetësim (nga Allahu si shkak që ia ka dhënë mundësinë e ndërmjetësimit sh.p), kurse ai për të cilin ndërmjetësohet është: ai i cili Allahu ia ka pëlqyer fjalët e tij dhe veprat e tij pasi që ti ketë dhënë leje, siç ka thënë i Lartësuar:

"Kush mund të ndërmjetësojë te Ai, përveç se me lejen e Tij?" 2:255

Parimi i tretë (1) është që Profeti ﷺ takoi njerëz që dallonin në adhurimin e tyre. Në mesin e tyre ishin njerëz që adhuronin engjëj, disa që adhuronin profetë dhe njerëz të drejtë, si dhe të tjerë të cilët adhuronin gurë, drurë, diellin dhe hënën. I Dërguari i Allahut ﷺ i luftoi ata dhe nuk bëri dallim mes tyre.

Dëshmi është thënia e Allahut, më të Lartësuarit,

"Dhe luftoi ata derisa të mos ketë më fitne (trazira) dhe tërë adhurimi të bëhet vetëm për Allahun." [2:193]

Dhe dëshmi se dielli dhe hëna (adhurohen) është thënia e më të Lartësuarit:

"Dhe prej Shenjave të Tij janë nata dhe dita, si dhe dielli dhe hëna. Mos i bëni sexhde diellit dhe hënës, sexhde bëni vetëm Allahu i Cili i krijoi ato, nëse vetëm atë e adhuronit" [41:37]

Dhe dëshmi që engjëjt nuk adhurohen është thënia e më të Lartësuarit,

"Dhe as që ju urdhëron ai (pejgamberi) që të adhuronit engjëjt, as pejgamberët për zota. Vallë, a ju urdhëroi ai juve mosbesimin pasi që ju jeni muslimanë?"

[3:80]

(1) Kjo rregulle është argument shumë i qartë për refuzimin e atyre që thonë që shirku bëhet vetëm duke i adhuruar idhujt, argumentet fetare kanë ardhur si për adhuruesit e idhujve, ashtu edhe për të adhuruarit e tjerë.

I Dërguari ﷺ nuk ka bërë dallim midis tyre, mirëpo që të gjitha i ka llogaritur si Taguta (të adhuruar pa të drejtë), i ka luftuar të gjithë pa dallim, në mënyrë që feja t'i kushtohet vetëm Allahut të Lartësuar.

Dëshmi se pejgamberët adhurohen është thënia e më të Lartësuarit:

“Dhe kur Allahu të thotë (në Ditën e Ringjalljes) “O Isa, biri i Merjemes, a u ke thënë ti njerëzve, “Më adhuroni mua dhe nënën time si dy zota krahas Allahut”. Ai do të thotë, “Lavdi të qoftë ty! Nuk më takon mua ta them atë që s’kam të drejtë (ta them). Sikur të kisha thënë një gjë të tillë, Ti me siguri do ta dije atë. Ti e di se çfarë ka në mua ndonëse unë nuk e di se ç’ka në Ty. Vërtet, Ti je i Gjithëdijshëm për tërë atë që është e fshehur.” [5:116]

Dëshmi se njerëzit e drejtë adhurohen është thënia e më të Lartësuarit:

“Të tillët (zotat) që këta po lusin (pos Allahut), vetë ata kërkojnë afrimin (tek Zoti i vërtetë), shpresojnë në mëshirën e Tij dhe i frikësohen dënimit të Tij. Vërtet, dënimit të Zotit tënd është për t’iu ruajtur..” [17:57]

Dëshmi se gurët dhe drunjtë adhurohen është thënia e Tij, më të Lartësuarit,

“ ju i morët në konsiderim el-Lat dhe el-Uza. Dhe Menatin, të tretin tjetër?” [53:19-20]

Dhe hadithin e Ebu Uekid el-Lejthit (radiAllahu anhu) i cili tha: **“Ne u nisëm me Pejgamberin (salAllahu alejhi ue selam) për në Hunejn dhe ishim të rinj në Islam. Idhujtarët kishin një dru të cilit i përkushtoheshin dhe në të cilin i varnin armët e tyre, dhe atë dru e quanin ‘Dhat Enuat’. Ne kaluam pranë një druri dhe thamë, “O i Dërguar i Allahut, na cakto edhe neve një Dhat Enuat ashtu siç ata kanë një Dhat Enuat. Ai tha, “Allahu Ekber! Allahu Ekber! Allahu Ekber! Pasha atë, në Dorën e të cilit është shpirti im, këto janë rrugët. Kjo që thatë është e njëjtë me atë që i thanë Benu Israilët Musait,**

“Na e bëj dhe neve një zot sikurse zotat e tyre.” Ai tha, “Vërtet ju jeni njerëz injorantë.” [7:138]

[Transmetuar nga et-Tirmidhi (2180) i cili tha se hadithi është Hasen Sahih, dhe Ahmedi (5/218), Ibn Ebi Asim në es-Sune (76), Ibn Hiban në Sahinë e tij (6702) dhe qe bërë autentik nga Ibn Haxher në el-Isabe (4/216).

Parimi i katërt është që idhujtarët e kohës sonë janë më të këqinj në shirkun e tyre se idhujtarët që ishin para tyre. Kjo-sepse ata që ishin para tyre bënë shirk gjatë kohës së rehatisë por e bënë adhurimin e tyre vetëm për Allahun kur gjendeshin në vështirësi. Mirëpo, shirku i idhujtarëve të kohës sonë është i vazhdueshëm, gjatë gjendjes së rehatisë dhe vështirësisë.

Dëshmi është thënia e Tij :

“Dhe kur ata hipin në anije e lusin Allahun duke e pasur besimin e pastër vetëm për Të, ndërsa kur Ai i sjellë ata të sigurt në tokë, vini re, ata i japin të tjerëve një pjesë të adhurimit të tyre.”
(1) [29:65]

Dhe Allahu, i Lartësuar, e di më së miri. Lutjet dhe paqja qofshin mbi Muhammedin, familjen e tij dhe Shoqëruesit e tij.

Autori në këtë parim ka sqaruar qëndrimin e rrezikshëm të idhujtarëve të kohës sonë, duke e marrë parasysh që e kanë shirkun më të rëndë se sa idhujtarët e mëhershëm, sepse idhujtarët e kohës sonë, i bëjnë shirk Allahut në mirëqenie dhe në vështirësi, kurse idhujtarët e kohës së mëparshme kanë bërë shirk vetëm gjatë mirëqenies, ndërsa gjatë vështirësive e kanë njohur Allahun dhe Njëshmërinë e Tij.

Përderisa jobesimtarët tek të cilët është dërguar Profeti ﷺ e kanë pasur shirkun më të ulët se këta të kohës tonë dhe megjithatë Allahu i ka shpallur si jobesimtarë, atëherë çfarë mendon lidhur me ata që shirkun e kanë të vazhdueshëm në mirëqenie dhe në vështirësi? S’ka dyshim, ata janë jobesimtarë në formë më parësore.

<p>Kërkimi i Xhennetit nuk bëhet vetëm se prej Allahut, sepse është Ai që e posedon atë, ashtu është edhe çështja e furnizimit (rizkut), nuk kërkohet vetëm se prej Allahut, prandaj është e domosdoshme të lidhemi me Allahun e jo me të tjerët.</p>	<p>Ndërlidhet me Teuhidin Rububije (Njësimin në Zotërim).</p>					
<p>Falënderon me zemër: duke e pranuar që çdo dhunti që e posedon është prej Allahut e jo prej ndokujt tjetër</p>	<p>Ndërlidhet me Teuhidin Uluhije (Njësimin e Allahut në adhurim)</p>	<p>Falënderimi i mirësisë</p> <p>Mirësia është sprovë, argumenti për këtë është:</p> <p>"Ne do t'ju sprovojmë ju me të keqen dhe me të mirën"</p>	<p>Kur i jepet falënderon</p>	<p>Shenjat e lumturisë</p>	<p>Hyrja dhe aty përmenden shenjat e lumturisë</p>	<p>Katër parimet, ato janë përmbledhje e librit "Largim i dyshimeve"</p>
<p>Falënderon me gjuhën e tij: "Kjo është nga dhuntitë e Zotit tim, për të më provuar a jam mirënjohës apo mohues."</p>						
<p>Falënderon me gjymtyrët e tij: Duke i shfrytëzuar ato mirësi për të falenderuar Begatuesin, ç'do mirësi falënderohet sipas natyrës së saj, falënderimi i mirësisë së pasurisë bëhet duke e shpenzuar në bindje ndaj Allahut, falënderimi i mirësisë së diturisë bëhet duke e shpërndarë atë e kështu me radhë.</p>						
<p>I hidhëruar: dispozita për të është: prej mëkateve të mëdha, hidhërimi bëhet me zemër, gjuhë dhe gjymtyrë.</p>	<p>Situatat e njerëzve gjatë goditjes së fatkeqësive</p>	<p>Kur të sprovohet duron</p>				
<p>Durimtarë: dispozita e durimit është : obligim, të gjithë dijetarët janë të një fjale, bëhet me zemër, gjuhë dhe gjymtyrë, durimi është i hidhur siç e ka </p>						

emrin, mirëpo përfundimin e ka më të ëmbël se mjalti.			
<p>I kënaqur: dispozita e tij është e pëlqyer, për shkak të kënaqësisë së plotë që e ka ndaj Zotit të tij e din që ç’do gjë që e godet është prej Allahut dhe se çdo gjë që Allahu ia përcakton robit të Tij besimtarë është mirë për të.</p>			
<p>Falënderues: ajo është shkalla më e lartë, dhe ajo është gjëja më e pëlqyer, dhe këtë nuk e arrin kush përveç robërve të Allahut që janë falënderues të vërtetë.</p>			
Kur bën mëkat kërkon falje.			
<p>Hanifija: është feja e pastër e Ibrahimit, që Allahu të ka krijuar për adhurimin e Tij. Adhurimi nuk merret në konsideratë si i tillë, përveçse nëse shoqërohet me Teuhid, kështu që kur shirku hyn në adhurim, ai e zhvlerëson atë dhe i anulon veprat dhe ai bën që pronari i tij të jetë përgjithmonë në Zjarr, atëherë bëhet e qartë që gjëja më e rëndësishme është njohja e këtij fakti.</p>	<p>Pse e mësojmë Teuhidin dhe rrezikun e shirkut?</p>		
<p>Parimi i parë: Mosbesimtarët të cilët i luftoi i Dërguari ﷺ e kanë pranuar Zotin si Krijues, mirëpo nuk e kanë veçuar Atë me adhurim dhe ky pranim nuk i ka futur ata në islam.</p>		Katër Parimet	
<p>Parimi i dytë: Mosbesimtarët i kanë adhuruar idhujt për shkak të afrimit dhe të ndërmjetësimit.</p>			
<p>Parimi i tretë: Profeti ﷺ është shfaqur tek disa njerëz të cilët kanë qenë të ndryshëm në adhurimet e tyre dhe nuk ka bërë dallim midis këtij apo atij shirku</p>			
<p>Parimi i katërt: Idhujtarët e kohës sonë janë me shirk më të rëndë se sa të parët.</p>			

Test për Katër Parimet

Emri Sasia e memorizimit të Librit të Teuhidit

A i di përmendësh katër parimet

Puna	Argumenti nga Kurani dhe Sunneti
Mirësia është provë	
Pranimi që e bëjnë mosbesimtarët ndaj Teuhidit Rububije	
Kërkimi i afërsisë	
Ndërmjetësimi i mohuar	
Argumenti për Diellin dhe për Hënën	
Argumenti për Engjëjt	
Argumenti për Profetët	
Argumenti për njerëzit e mirë	
Argumenti për gurët dhe drurët	
Idhujtarët janë të sinqertë në vështirësi dhe bëjnë shirk në rehati	
Argumenti për Shirkun	

Shkruaj nga ajo që di lidhur me atë që vijon:

Përse e mësojmë Teuhidin?	1-	2-	3-	4-
5-	6-	7-	8-	
Përse i mësojmë Katër Parimet?	1-	2-		
3-	4-			
Ndahen katër parimet në:	1-	2-	3-	
Katër Parimet janë përmbledhje e librit				
Përse nuk e mësojmë fillimisht librin "Largim dyshimesh"?				
Shenjat e lumturisë	1-	2-	3-	
Hanifija është:				
Frytet e mësimit të Katër Parimeve				
Të afërmit e Allahut janë:	Ka thënë ibn Tejmije:			
Argument për këtë është:				
Falënderimi ndaj dhuntisë bëhet duke..., duke i shtuar kësaj shembull konkret	1-			
2-				
3-				

